

NOKUTs tilsynsrapporter

Ph.d.-studium i audiovisuelle medier

Fellesgrad mellom Høgskolen i Lillehammer og NTNU

September 2014

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Høgskolen i Lillehammer og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
Studietilbudets navn:	Audiovisuelle medier
Grad/Studiepoeng	Ph.d-studium, fellesgrad, 180 studiepoeng
Sakkyndige:	Professor Liv Hausken (komitéleder), Universitetet i Oslo Professor Martin Engebretsen, Universitetet i Agder Professor Göran Du Rees, Akademin Valand, Sverige Stendiat Tonje Haugland Sørensen, Universitetet i Bergen
Dato for vedtak:	18. september 2014
NOKUTs saksnummer	13/392

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport vedrørende søknad om akkreditering av et ph.d.-studium i de audiovisuelle mediernes estetikk- fellesgrad mellom Høgskolen i Lillehammer (HiL) og NTNU. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten er igangsatt på bakgrunn av søknad fra HiL. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

NOKUTs konklusjon er at det omsøkte ph.d.-studiet i de audiovisuelle medier¹ ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU tilfredsstillende kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Studiet blir dermed akkreditert.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 18. september 2014

Terje Mørland
direktør

---

¹ Studiet har endret navn etter tilleggsvurderingen.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	4
3	Innledende vurdering	5
4	Faglig vurdering.....	5
4.2	Plan for studiet.....	9
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	21
4.4	Utfyllende bestemmelser for akkreditering av studium eller deler av studium som inngår i en fellesgrad	26
5	Samlet konklusjon.....	28
6	Institusjonens kommentar.....	32
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	37
8	Komiteens endelige konklusjon	40
9	Vedtak	40
10	Dokumentasjon.....	40
11	Presentasjon av sakkyndig komité.....	40

1 Informasjon om søkerinstitusjonene og søknaden

Høgskolen i Lillehammer (HiL) ble etablert i 1971 og har som sitt formål å drive høyere utdanning og forskning. Høgskolen har en studieportefølje med hovedvekt på en medie- og samfunnsfaglig profil, og tilbyr utdanning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, i tillegg til etter- og videreutdanning.

Høgskolen har ca. 4800 studenter, hvorav 700 er deltids- og fjernundervisningsstudenter, og over 300 ansatte. HiL har tidligere fått akkreditert to ph.d.-studier av NOKUT: Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (2010) og innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor (2011).

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet ble opprettet i 1996 etter en sammenslåing av Norges Tekniske Høgskole (NTH), Den Allmennvitenskapelige Høgskolen (AVH), Vitenskapsmuseet (VM), Det medisinske fakultet (DMF), Kunstakademiet i Trondheim og Musikkonservatoriet i Trondheim, men har en historie som strekker seg lenger tilbake. NTNU 23 000 studenter, om lag halvparten innenfor teknisk-naturvitenskapelige fag. Universitetet teksamnerer årlig ca. 3500 bachelor- og mastergradskandidater. Årlig avlegges det ca. 370 doktorgrader i naturvitenskap, humaniora og estetiske fag, samfunnsvitenskap og økonomisk-administrative fag. NTNU tilbyr også profesjonsutdanning i medisin, psykologi, arkitektur, billedkunst, musikk, og lærerutdanning. NTNU har 7 fakulteter og 48 institutter.

NTNU har som universitet fullmakter til å opprette studier på alle nivåer. HiL har som akkreditert høgskole fullmakter til å opprette studier på bachelornivå, men må søke NOKUT om å opprette studier på master- og doktorgradsnivå. NTNU fikk sitt kvalitetssikringssystem godkjent i april 2014, mens HiL sitt kvalitetssikringssystem ble godkjent i juni 2009.

HiL har tidligere fått følgende studier akkreditert av NOKUT:

- Mastergradsstudium i anvendt miljøpsykologi (120 studiepoeng), 2012
- Ph.d.-studium i innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor, 180 studiepoeng, 2011
- Mastergradsstudium i helseledelse (90 studiepoeng erfaringsbasert), 2010
- Ph.d.-studium i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling, 2010
- Mastergradsstudium i fjernsynsproduksjon, 120 studiepoeng, 2006
- Mastergradsstudium i innovasjon og næringsutvikling, 120 studiepoeng, 2006
- Mastergradsstudium i moderne forvaltning (disiplinbasert 120 studiepoeng, og erfaringsbasert 90 studiepoeng), 2006
- Mastergradsstudium i velferdsforvaltning, 120 studiepoeng, 2005 (har skiftet navn til sosial- og velferdsfag)
- Mastergradsstudium i spesialpedagogikk, 120 studiepoeng, 2005
- Mastergradsstudium i film og fjernsynsvitenskap, 120 studiepoeng, 2005
- Mastergradsstudium i europeisk integrasjon, 120 studiepoeng, 2005
- Mastergradsstudium i velferdspolitik, 120 studiepoeng, 2003
- Mastergradsstudium i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier, 120 studiepoeng, 2003 (har skiftet navn til sosialfaglig arbeid med barn og unge)

HiL og NTNU søkte første gang om et ph.d.-studium fellesgrad i de audiovisuelle mediens estetikk til søknadsfristen 1. mai 2013. Søknaden ble avvist på bakgrunn av formelle mangler ved søknaden, herunder var ikke fellesgradssamarbeidet beskrevet i tilstrekkelig detalj. HiL og NTNU leverte en ny søknad til søknadsfristen 1. november 2013. Søknaden gikk denne gangen rett videre til sakkyndig vurdering.

Søkernes omtale av studiet og søkerinstitusjonens begrunnelse for søknaden

Fellesgraden tilhører fagfeltet filmvitenskap/medievitenskap og er bygget på et ønske om å etablere en forskerutdanning på et høyt internasjonalt nivå basert på prosjekter knyttet til de audiovisuelle mediene (film, fjernsyn og nye medier) og deres tekster. En slik utdanning vil imøtekomme det økende behovet for forskning som har oppstått i takt med skjermmediens eksplosjonsartede vekst i de senere år. De nevnte fagmiljøene ved NTNU og HiL representerer en spisskompetanse på dette feltet som er unik i norsk sammenheng.

Det filmvitenskapelige miljøet ved AVH/NTNU ble etablert allerede i 1974, som det første medievitenskapelige fagmiljøet i Norge. Filmvitenskapen som universitetsfag ble her videreutviklet på 1980- og 1990-tallet ved det som i dag kalles Institutt for kunst- og medievitenskap, og miljøet har vært det viktigste forskningsmiljøet på levende bilder i Norge. I dag har instituttet to medievitenskapelige tilbud, filmvitenskap og visuell kultur, og sysselsetter 5 professorer og 9 førsteamanuenser.

Filmvitenskap ble etablert ved HiL i 1991 basert på et ønske om å skape et akademisk fagmiljø i tilknytning til Den norske filmskolen og TV-utdanningen. Mediepedagogikk begynte i 1996 i forbindelse med utviklingen av fjernstudier. I dag består disse miljøene av 5 professorer og 5 førsteamanuenser som alle er aktive og produktive forskere. Sammen med staben ved NTNU danner dette miljøet en solid basis for å kunne utvikle og drifte et ph.d.-program som kan gi kandidater som ønsker å utvikle sin kompetanse innen de audiovisuelle mediene, en tilfredsstillende opplæring.

NTNUs og HiLs ønske om å etablere en felles ph.d.-grad handler også om å videreutvikle et allerede godt faglig samarbeid. Film- og fjernsynsvitenskap ved HiL og det film- /medievitenskapelige miljøet ved Institutt for kunst- og medievitenskap har i en årrekke utvekslet faglige ressurser i form av gjesteforelesninger, sensurvirksomhet, felles bokprosjekter og utarbeidelse av søknader om forskningsmidler. Fellesgraden vil bidra til at dette samarbeidet styrkes og utvikles. På dette grunnlaget oppleves etableringen av Ph.d.-programmet *De audiovisuelle mediens estetikk*²: *Fellesgrad mellom NTNU og HiL* som en inspirerende mulighet til å heve nivået på forskningen innen de audiovisuelle mediens estetikk - et stadig mer sentralt tema i dagens samfunnsliv - og samtidig profilere de nevnte fagmiljøene både nasjonalt og internasjonalt. Det bør dessuten understrekes at fellesgraden er i tråd med Kunnskapsdepartementets ønske om økt samarbeid mellom mindre fagmiljøer på tvers av utdanningsinstitusjoner.

For å gjøre fellesgraden mer robust når det gjelder undervisningstilbudet, samt et ønske om å utnytte allerede etablerte ph.d.-kurs med relevans for fellesgraden, er det opprettet et samarbeid med ph.d.-programmet i estetiske fag. Dette tilbudet ble etablert ved NTNU i 2003, og er formet som et bredt anlagt utdanningsprogram som favner tradisjonelle fagområder som kunsthistorie, teatervitenskap,

---

² Navnet er endret etter tilleggsvurderingen. Se kapittel 7.

musikkvitenskap og litteraturvitenskap så vel som nyere fagområder som filmvitenskap, dansevitenskap og medievitenskap. Programmet fungerer med dette som et tverrmedialt møtested for tradisjonelle og moderne fagområder som har meningsdannelse i tilknytning til tekst, lyd og bilder som sitt sentrale virkefelt. Det nevnte samarbeidet består i at ett av denne ph.d.-utdanningens kurser i en noe nedskalert form, inngår i fellesgradens obligatoriske utdanningsprogram.

Siden de audiovisuelle mediens estetikk i stor grad bygger på andre kulturelle former, vil dette kurset utvide kandidatens forståelsesrammer når det gjelder de nevnte mediens uttrykkspotensiale. Stumfilmen var i sin begynnelse intimt forbundet med teater og varieté. Med økende filmlengde og innføringen av lyd ble novellen og romanen en viktig inspirasjon for hvordan filmfortellingene ble utformet. Billedkunsten har innflytelse på kinematografien og iscenesettelsen, mens musikk spiller en stor rolle når det gjelder filmmediets evne til å skape stemning. Fjernsynets mange programformater og de nye mediens uttrykksformer lever i en tilsvarende symbiose med tidligere kunstarter og uttrykksformer.

Den betydelige bredden i ph.d.-programmet i estetiske fag, innebærer imidlertid at kandidater med prosjekter som omhandler de audiovisuelle mediene har behov for et ph.d.-program som er sterkere fundert i film- og medievitenskaplige problemstillinger enn hva som er tilfellet med NTNUs estetikk-programmet slik det er bygget opp i dag. Årsaken til dette er at de film-/medievitenskaplige fagtradisjonene delvis bryter med de kunstorienterte fagene som estetikk-programmet ellers omfatter på grunn av et langt sterkere innslag av samfunnsvitenskapelige problemstillinger. Opprettelsen av et ph.d. program i de audiovisuelle mediens estetikk – hvor estetikkbegrepet defineres i tråd med medievitenskapelige tradisjoner som sansemessig erfaring uten en spesifikk tilknytning til kunstfeltet - vil gi kandidater med prosjekter innen det audiovisuelle kunnskapsområdet, et større rom for innsikt og refleksjon over det forskningsfeltet som prosjektene deres skal være med på å utvikle. Dette vil bidra til å høyne kvaliteten på de forskningsresultatene som produseres og gjøre det lettere for kandidatene å komme i kontakt med og kommunisere med andre forskere og kandidater på fagområdet.

Etableringen av ph.d.-programmet De audiovisuelle mediens estetikk vil ha stor betydning for de ph.d.-studentene som finansieres av HiL. Audiovisuelle medier er et satsningsområde ved høgskolen og institusjonen har et nasjonalt ansvar for dette feltet. Som nevnt ovenfor huser HiL, i tillegg til film- og fjernsynsvitenskap og mediepedagogikk, både Den norske filmskolen og en TV-utdanning opp til masternivå, og institusjonen har et sterkt ønske om å etablere en teoretisk topputdanning innen de audiovisuelle mediene. Et resultat av HiLs satsning, er at høgskolen har hatt et relativt betydelig antall stipendiater på det nevnte fagområdet i de senere år. I dag er disse studentene spredt på ulike ph.d.-programmer på forskjellige lærersteder, hvor de avvikler sine obligatoriske kurs og får tildelt sine hovedveiledere. Dette gjør det vanskelig for HiL å etablere et faglig fellesskap og sosial samhörighet i kandidatgruppen og mellom kandidatene og stedets lærerkrefter. Fellesgraden vil gi ph.d.-kandidatene ved HiL et bedre utdanningsforløp i form av tettere faglige og sosiale relasjoner både til hverandre og til fagmiljøet uten at det går på bekostning av faglig bredde og kontakt med andre relevante fagmiljøer.

For NTNU betyr fellesgraden et bredere tilbud av doktorgradsprogrammer. Et program med fokus på de audiovisuelle mediene vil være av interesse for kandidater fra flere fagområder på grunn av mediefeltets omfattende relevans. Fellesgraden vil gi kandidatene tilgang til et spisset fagtilbud og et fagmiljø med både høy og variert kompetanse når det gjelder de audiovisuelle mediene. Fellesgraden

innebærer videre økt rekruttering til allerede etablerte ph.d.-kurs ved NTNU. Tilbudet bidrar som allerede antydnet til å videreutvikle et vellykket og fruktbart nasjonalt samarbeide mellom de to institusjonene.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift [1], samt de formelle kravene til søknaden slik dette fremkommer i våre søkerhåndbøker. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT en sakkyndig komite til å foreta faglig vurdering av søknaden.

Komiteemedlemmene må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og opp imot krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Den sakkyndige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, mastergradsstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og eventuelt avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under intervjuene, skal de sakkyndige utforme sin skriftlige sakkyndige vurdering der de konkluderer med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. Den sakkyndige vurderingen utgjør kapittel 4 i NOKUTs tilsynsrapport. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Den sakkyndige vurderingen sendes til søkerinstitusjonene som får tre uker til å kommentere denne. Hvis NOKUT og de sakkyndige finner at samtlige krav i tilsynsforskriften er oppfylt, kan NOKUTs styre fatte vedtak om akkreditering. Dersom ett eller flere av kravene i kriteriene underkjennes i den sakkyndige vurderingen, vil som regel institusjonens kommentar til denne sendes til de sakkyndige for en tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker til dette. Tilleggsvurderingen kan endre den opprinnelige konklusjonen, og dermed grunnlaget for vedtak. NOKUTs styre fatter deretter vedtak i saken.

NOKUTs akkrediteringsprosesser dokumenteres i en tilsynsrapport utarbeidet for hver enkelt søknad. Denne tilsynsrapporten inneholder hele akkrediteringsprosessen, - det vil si både NOKUTs innledende vurdering av søknaden, de sakkyndiges vurdering av studietilbudet, søkerinstitusjonens kommentar til sakkyndig vurdering, eventuell sakkyndig tilleggsvurdering og NOKUTs vedtak. På denne måten er hele prosessen tilgjengelig i ett og samme dokument, noe som tydeliggjør at en vurderingsprosess er ferdigstilt.

Alle tilsynsrapporter legges ut på hjemmesiden vår: www.nokut.no/tilsynsrapporter

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på at NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Det er tilfelle i denne rapporten. Sluttkonklusjon finnes i kapittel 7.

3 Innledende vurdering

Tilsynsforordningen § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs:

HiL og NTNU tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav om lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. NOKUT har vurdert at søknaden er fremstilt slik at den er tilfredsstillende for sakkyndig vurdering. Det omsøkte studiets ph.d.-forskrift samt regelverk og avtaler er vurdert av de sakkyndige.

4 Faglig vurdering

Oppsummering

Sakkyndig komité stiller seg i utgangspunktet positiv til utvikling av et felles ph.d.-studium i de audiovisuelle medienes estetikk ved Høgskolen i Lillehammer (HiL) og NTNU. Slik søknaden foreligger nå, er det imidlertid både faglige, formelle og praktiske forhold som må vurderes, revideres og suppleres for at søknaden skal kunne godkjennes. Med hensyn til det faglige må man først og fremst tydeliggjøre studiets profil. Slik det framstår nå er det et misforhold mellom studiets navn, det skisserte læringsutbyttet og obligatoriske emner på den ene siden og studiets kjerneområder og fagmiljøets forskningsprofil på den andre. Det er særlig uklart hvilken status det estetiske skal ha i forhold til studiets kjerneområder. Dessuten savner komiteen et begrep om teknologi som etter vår vurdering må være integrert i et slikt studium, enten man kaller det De Audiovisuelle Mediers Estetikk, eller reviderer studiets navn til Audiovisuelle Medier. Når det gjelder det formelle må man særlig utarbeide en bedre balanse mellom HiL og NTNU med hensyn til det fagmiljøet som skal drive utdanningen. Og praktisk sett må begge institusjoner, og kanskje særlig HiL, avklare hvilke konkrete planer de har for stipendiatenes fysiske arbeidsforhold. For at en fellesgrad skal fungere er det avgjørende at stipendiatene fra de to institusjonene har felles arbeidsarealer. Det er også viktig at det praktiske og økonomiske ansvaret for fellesgraden (blant annet utgifter til pendling mellom de to institusjonene) ikke faller på stipendiatene. Om kravene i vurderingen imøtekommes tilfredsstillende, ser vi ingenting i veien for at dette skal kunne bli et kjærkomment og konkurransedyktig studietilbud.

4.1.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

7-1 1. Krav i lov om universiteter og høyskoler

Vurdering

Søkeren har lagt ved reglement for det omsøkte studiet, som bygger på Forskrift for graden ph.d. ved NTNU og Forskrift for graden ph.d. ved HiL. De to forskriftene er i søknaden gjort tilgjengelige gjennom nettlenger. I tillegg til å redegjøre for krav til avhandlingen, reglement for opptak og forordninger for innlevering av avhandling og for oppnevning av bedømmelseskomité, definerer reglementet forhold som gjelder den omsøkte fellesgraden spesielt. Det gjelder blant annet sammensetning av og mandat for hhv. konsortiet og ph.d.-ledelsen, samt hva som gjelder som kandidatenes hjemmeinstitusjon. Hva som gjelder som hjemmeinstitusjon for den enkelte kandidat er et vesentlig punkt i reglementet for den omsøkte fellesgraden. Definisjon av hjemmeinstitusjon påvirker valg av hovedveileder, og avgjør også hvilken forskrift som gjelder i tilfeller av avvik mellom de to institusjonenes respektive ph.d.-forskrifter. Komiteen vurderer disse forholdene som tilfredsstillende regulert i søknaden.

Søkeren har også vedlagt et kvalitetssikringssystem utviklet spesielt for det omsøkte studiet med utgangspunkt i tilsvarende systemer ved de to institusjonene. Likeledes er det vedlagt vitnemål og Diploma Supplement.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Vurdering

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning setter klare krav til kvaliteten på fagmiljøer som skal drive en ph.d.-utdanning. I følge forskriften skal «studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst 8 årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst 4 har professorkompetanse. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart». Når det gjelder rekruttering av stipendiater omtaler vi dette i §7-1 3. Finansieringen omtales under.

I følge søknaden er til sammen 8,2 årsverk knyttet til fellesgraden, hvorav 5,25 årsverk er basert på ansatte med professorkompetanse. Dette er tall som indikerer at de formelle kravene i forskriften er tilfredsstillt.

Komiteen vil likevel sette spørsmåltegn ved visse forhold angjeldende fagmiljøets sammensetning:

1) Det fremgår av søknaden at 11 vitenskapelig tilsatte ved HiL inngår i det aktuelle fagmiljøet, hvorav 6 med professorkompetanse. Det tilsvarende antallet fra NTNU er 3, alle med professorkompetanse. Omregnet i årsverk stiller NTNU med 1,25 (av de 8,2) som er i underkant av

15% a staben, og av disse 15% står en person (Gunnar Iversen) for nær halvparten (0,6). Dette gir inntrykk av en fagstab som fra NTNUs side synes personavhengig og sårbar for permisjoner og flytting. Tallene synes også å indikere en ubalanse mellom de to institusjonene med hensyn til hvorvidt den omsøkte utdanningen er like godt forankret ved begge de involverte institusjonene. Vi etterlyser ikke nødvendigvis noen 50/50-fordeling mellom de to institusjonene, men hvis NTNU skal fungere som partnere i en fellesgrad (og ikke bare støttespillere i et samarbeid) må søkerne dokumentere at det finnes flere potensielle fagpersoner ved NTNU som vil være involvert i studiet.

2) Komiteen setter spørsmålstegn ved den faglige profilen til det omsøkte studiet med hensyn til hvorvidt det estetiske ved audiovisuelle medier er et reelt gjennomgående fokus eller om faget heller burde hete ”audiovisuelle medier”. Komiteen savner også en vektlegging av digitaliseringens implikasjoner på det aktuelle fagområdet spesielt (jf. pkt. 7.3), samt av spørsmålet om relasjonene mellom teknologi og estetikk på feltet mer generelt, også historisk. Komiteen etterlyser også en klarere integrering av fagets ulike komponenter. Kanskje kunne man i den forbindelse også tydeliggjøre HiLs potensial til å bygge et sterkt forskningsmiljø omkring forskning på produksjon og pedagogikk innen de audiovisuelle mediers estetikk.

En eventuell endring eller presisering av den faglige profilen vil måtte få konsekvenser for sammensetningen av det relaterte fagmiljøet, slik at de etterspurte perspektivene blir tydelig ivaretatt. Dette kan påvirke om kravene i kriteriet er oppfylt.

Siden institusjonen må kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart, stilles det krav til finansieringen og at finansieringen av en slik gruppe kan håndteres. Søkeren skisserer tre former for finansiering av stipendiat-stillinger:

- a) Prosjektmidler, blant annet gjennom fellessøknader fra NTNU og HiL til NFR og andre instanser.
- b) Tildelinger til NTNU og HiL fra Kunnskapsdepartementet.
- c) Eksterne søkere med midler fra andre institusjoner.

Komiteen vil bemerke at disse tre finansieringsmulighetene gjelder for alle ph.d.-utdanninger, og de representerer både muligheter og begrensninger. Dersom utdanningen oppnår høy anerkjennelse og popularitet, vil det styrke mulighetene for finansiering gjennom punkt c). Også punkt a) kan representere mulige finansieringskilder, særlig dersom fellesgraden også fører til et økt forskningssamarbeid mellom de to institusjonene. Samtidig må det bemerkes at finansiering gjennom KD-tildelinger (punkt b) forutsetter en intern prioritering ved de to institusjonene, noe som potensielt kan medføre en svekkelse av eksisterende ph.d.-utdanninger og medfølgende interessekonflikter.

Søknaden gir lite detaljinformasjon om hvordan institusjonene forholder seg til disse usikkerhetsmomentene mht stipendiat-finansiering. Det gjelder bl.a. hvordan institusjonene vil sikre en rimelig fordeling av stipendiater hjemmehørende ved hhv NTNU og HiL og hvor mange stipendiater det må søkes eksterne prosjektmidler for. Det framgår heller ikke av søknaden hvorvidt institusjonene vil prioritere den omsøkte utdanningen i form av fondsmidler til dekning av ekstra driftsutgifter knyttet til en slik fellesgrad.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning omtaler også at det skal foreligge en avtale som regulerer ansvarsforholdet mellom institusjonene, noe Høgskolen i

Lillehammer og NTNU har vedlagt søknaden. Stipendiatene skal også sikres studieopphold av et visst omfang, noe som er ivarettatt.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

Institusjonene må:

- Dokumentere at det finnes flere potensielle fagpersoner ved NTNU som vil være involvert i studiet for slik å gjøre NTNU mindre sårbar som partner i fellesgraden og for å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.
- Tydeliggjøre fagets profil slik at man kan klargjøre behovet for eventuelle suppleringer eller justeringer av staben som skal drive utdanningen.
- Utrede den finansielle plattformen for 15 stipendiater grundigere, blant annet gjennom en plan for fordeling av KD-midler internt på hver av institusjonene.

Institusjonene bør også:

- Lage en plan for økt forskningssamarbeid mellom NTNU og HiL på angjeldende fagområde for å øke potensialet for ekstern stipendiat-finansiering.
- Etablere et fond til dekning av ekstra driftsutgifter knyttet til fellesgraden.
- Institusjonene bør vurdere muligheten av å åpne for å integrere en praktisk komponent i avhandlingsarbeidet og justere stabens faglige sammensetning i henhold til dette.

7-1 3. Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

Institusjonene framholder en målsetting om å oppnå et stabilt antall på 15 aktive stipendiater på det omsøkte studiet. Argumentasjonen omkring rekrutteringsgrunnlaget er bl.a. basert på det forhold at det per i dag ikke finnes noen dedikert ph.d-utdanning i audiovisuelle medier, samtidig som et betydelig antall stipendiater faktisk arbeider med tematikker relatert til dette fagområdet. Påstanden underbygges med at det ved HiL i dag finnes 7 stipendiater som arbeider med audiovisuelle temaer (og i tillegg to under tilsetting), mens fem stipendiater ved NTNU arbeider innen filmvitenskap. Videre argumenteres det med at både HiL og NTNU har en rekke utdanninger på bachelor- og masternivå som vil bidra til intern rekruttering til den omsøkte fellesgraden.

Når det gjelder nasjonal rekruttering, framholdes det – med referanse til NSD – at 95 personer i 2013 fullførte mastergradsstudier innen relaterte fagområder (visuell kommunikasjon, film- og fjernsynsvitenskap, medieproduksjon, medievitenskap og journalistikk) mens tallet for 2012 var 131.

Det påpekes også at søkermassen ved utlyste stipendiatstillinger på feltet generelt er god, og at søkerne har en spredt bakgrunn mht hvor de har tatt sin grunnutdanning.

Institusjonene mener det er godtgjort at de to i fellesskap vil kunne oppnå en tilfredsstillende rekruttering til den omsøkte utdanningen. Det er komiteen enig i, gitt at attraktiviteten og relevansen til utdanningen styrkes gjennom en justering av den faglige profilen (jf punkt 7.3). Det bør også utvikles en tydeligere plan for hvordan internasjonale søkere skal rekrutteres og hvordan studiet konkret kan tilrettelegges for utenlandske stipendiater.

Konklusjon

Ja, institusjonenes redegjørelse er tilfredsstillende.

Institusjonene bør

- Styrke rekrutteringsgrunnlaget ved å justere den faglige profilen i henhold til anbefalinger gitt i punkt 7.3
- Utvikle en plan for internasjonal rekruttering og tilrettelegging for utenlandske stipendiater

4.2 Plan for studiet

7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Komiteen opplever et misforhold mellom studiets navn ("De audiovisuelle mediers estetikk") og studiets profil slik den er beskrevet i søknaden (særlig eksplisitt under beskrivelsen av studiets seks kjerneområder s. 3-5 og s. 51 og 56-57). Phd-studiets seks kjerneområder angis slik (s.51):

1. De audiovisuelle mediens estetiske virkemidler og deres innvirkning på meningsproduksjon og fortolkning
2. De audiovisuelle mediens representasjonsformer, identitetskonstruksjoner og virkelighetsoppfatninger
3. De audiovisuelle mediens aktører, institusjoner og virksomhet i et historisk perspektiv
4. De audiovisuelle mediens produksjonsrutiner
5. De audiovisuelle mediens anvendelse innen undervisning
6. De audiovisuelle mediens anvendelse i forskningsformidling

Søknadens beskrivelse av studiets kjerneområder peker mer i retning av en tittel som "De audiovisuelle medier" (evt med undertittelen "Historie, estetikk og didaktikk") enn den foreslåtte tittelen. Institusjonsbesøket ga derimot inntrykk av et ønske fra begge institusjoner om å vektlegge de estetiske dimensjoner ved audiovisuelle medier. Studiet synes følgelig å ha et navn som ønskes, uten at dets faglige profil i tilstrekkelig grad er i tråd med dette ønsket. Dette vil bli utdypet i det følgende og berøres også på andre punkt i vurderingen der det er særlig relevant.

Søkeren gir først en kort redegjørelse for første ledd av studiets navn, "audiovisuelle medier" (s. 22), med henvisning til dagligtalen og da i all hovedsak til film og fjernsyn, og "i noe mindre omfang for de såkalte nye medier". Deretter kommer en relativ lang redegjørelse for begrepet "estetikk", først historisk

(s. 22-23) og etterhvert relatert til ”audiovisuelle medier”: film, fjernsyn (s. 25-26) før det i aller siste avsnitt (s. 27) står litt om distribusjon av audiovisuelle uttrykk på mange plattformer.

Komiteen opplever denne faglige gjennomgangen som uklar og savner en tydeligere kopling mellom ”audiovisuelle medier” og ”estetikk” som kan gi dette studiet et fokus og en tyngde som man ikke finner andre steder hvor man kan studere audiovisuelle mediers estetikk. Det står at “Begrepet estetikk er valgt fordi det tydeliggjør ph.d.-programmets fokus på de audiovisuelle mediene som produsenter av mening og opplevelser, samt hvilke metoder og forestillinger som preger institusjoner og aktører som er engasjert i audiovisuell virksomhet” (s. 22). Komiteen vil derimot mene at et slikt fokus ikke tydeliggjøres med et begrep om estetikk. Et slikt fokus får derimot det foreslåtte studiet til å framstå som et studium i audiovisuelle medier slik man også finner integrert i mediestudiene ved f.eks. ved UiO og UiB. Mot slutten av denne faglige redegjørelsen understrekes det at “studiet av de audiovisuelle mediens estetikk” innenfor rammene av det foreslåtte ph.d.-programmet innebærer “at fokus rettes mot de audiovisuelle mediens uttrykksmessige muligheter og begrensninger, samt deres institusjonelle og kulturhistoriske (inklusive politiske og ideologiske) forutsetninger” (s. 27). Komiteen savner her en redegjørelse for hvordan mediens “institusjonelle og kulturhistoriske (inklusive politiske og ideologiske) forutsetninger” inngår i begrepet estetikk. Dette er viktig fordi det dreier seg om hvilken status det estetiske skal ha i det foreslåtte studiet, om det skal være et gjennomgripende moment i alle studiets kjerneområder, om det er ett av flere sidestilte foki (sammen med f.eks. historie og didaktikk), eller om det representerer fagets kjerne hvorav de øvrige kjerneområder utgjør en form for kontekst (se også 7-3 1).

Estetikkbegrepet forankres i søknaden hovedsakelig i et begrep om sansebasert erkjennelse (s. 23), noe som kommuniserer godt med fagfeltet både nasjonalt og internasjonalt. Det mangler imidlertid en redegjørelse for relevante perspektiver på og begreper for hvordan man vil knytte dette til studier av det estetiske ved audiovisuelle medier, det være seg begreper som persepsjon, kropp, materialitet, eller teknologi.

Komiteen mener at denne redegjørelsen for studiets profil gir en svært mangelfull beskrivelse av ikke bare “nye medier”, men av hvordan dagens medieteknologiske situasjon fungerer som viktig premiss for audiovisuelle mediers estetikk. Studiet framstår litt forenklet sagt som et “film- og fjernsynsstudium” som ikke helt har tatt inn over seg dagens tekniske virkelighet og teknologiens betydning for dette feltet. De endrede produksjons-, distribusjons-, og visningskontekstene som ny medieteknologi medfører, muliggjør en praksisbasert forskning som kunne omfatte endrede produksjonspraksiser, nye yrkesroller, endrede hierarkier osv. innen de estetiske feltene som studiet skal omfatte, det være seg spillefilm, dokumentarfilm, reklamefilm, bevegelige bilder på kunstmuseum og galleri, på YouTube og mobiltelefon. Et samtidsorientert og framtidsrettet studium i “de audiovisuelle mediers estetikk” bør kunne forventes å integrere teknologi som sentralt begrep i beskrivelsen av fagets profil. Vi sikter ikke med dette bare til digital teknologi, men til enhver medieteknologi av betydning for audiovisuelle mediers estetikk, det være seg historisk eller mht de ulike funksjoner som uttrykkene skal fylle (kunst, underholdning, informasjon, undervisning).

Ønsker man å beholde tittelen ”de audiovisuelle mediers estetikk” vil komiteen som engelskspråklig tittel foreslå enten navnet som er ført i søknaden, ”the aesthetics of audiovisual media”, eller eventuelt et litt kortere navn som f.eks. ”audiovisual media aesthetics”.

Konklusjon

Nei, studiets navn er ikke dekkende.

- Institusjonene må vurdere om de ønsker dette navnet, for i så fall å justere og presisere studiets profil slik denne beskrives generelt i søknaden og framkommer i beskrivelsen av studiets seks kjerneområder, eller om den vil endre tittelen til for eksempel "Audiovisuelle Medier" (eventuelt med undertittelen "Historie, Estetikk og Didaktikk") og justere søknaden med hensyn til dette.
- Institusjonene må, om man vil beholde den foreslåtte tittelen, redegjøre bedre for hvordan det estetiske ved de audiovisuelle mediene skal ha en særlig status framfor andre dimensjoner ved audiovisuelle medier.

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse (kopierte fra søknaden):

Kunnskap

Kandidaten...

- er i kunnskapsfronten innen fagområdet de audiovisuelle medienes estetikk
- kan bidra til å utvikle ny kunnskap, nye teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet de audiovisuelle medienes estetikk
- behersker og kan videreutvikle fagområdets begrepsapparat
- behersker fagområdets metoder
- behersker vitenskapsteoretiske problemstillinger
- evner å vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskningsprosjekter
- har innsikt i det forskningsetiske grunnlaget for vitenskapelig arbeid
- har innsikt i estetiske og teoretiske problemstillinger i internasjonal kunst- og litteraturforskning
- har innsikt i sentrale utfordringer og aktuelle debatter i internasjonal forskning om kunst og litteratur
- har innsikt i vitenskapelige studier av forskningsformidling

- har innsikt i hvordan forskere og media kan interagere på fruktbare måter
- har innsikt i audiovisuelle medienes muligheter og begrensninger når det gjelder forskningsformidling.
- har innsikt i tradisjoner og nyutvikling innen medieproduksjonsforskning³
- har innsikt i forskning på innovasjonsprosesser i mediebransjen og etiske problemstillinger i tilknytning til dette feltet⁴

Denne oversikten over studiets kunnskapsmål inndrar samtlige punkter under kunnskap i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Ferdigheter

Kandidaten...

- kan formulere relevante problemstillinger på fagområdet de audiovisuelle medienes estetikk
- kan utfordre etablert kunnskap på fagområdet de audiovisuelle medienes estetikk
- kan planlegge og gjennomføre forskning innen fagområdet de audiovisuelle medienes estetikk på et høyt internasjonalt nivå
- kan håndtere og utfordre sammensatte vitenskapsteoretiske spørsmål knyttet til egen forskning
- kan plassere eget prosjekt inn i et eller flere vitenskapsteoretiske paradigmer
- kan utfordre og debattere sentrale estetiske og teoretiske problemstillinger i internasjonal forskning om kunst og litteratur
- kan formidle eget forskningsprosjekt i tekst, sosiale medier eller audiovisuelle produksjoner
- kan formulere problemsstillinger når det gjelder medieproduksjonsforskning⁵
- kan identifisere innovasjonspotensialet i etablerte medieselskaper⁶

Denne oversikten og studiets ferdighetsmål inndrar samtlige punkter under ferdigheter i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Generell kompetanse

Kandidaten .....

- kan identifisere relevante etiske problemstillinger og utøve sin forskning med faglig integritet
- kan formidle forskningsresultater i anerkjente nasjonale og internasjonale kanaler

---

³ Gjelder de som velger det ikke- obligatoriske emnet Medieproduksjonsforskning

⁴ Gjelder de som velger det ikke- obligatoriske emnet Medieproduksjonsforskning

⁵ Gjelder de som velger det ikke- obligatoriske emnet Medieproduksjonsforskning

⁶ Gjelder de som velger det ikke- obligatoriske emnet Medieproduksjonsforskning

- kan formidle forskningsresultater til et bredt publikum på en etisk forsvarlig måte
- kan formidle forskningsresultater ved hjelp av audiovisuelle medier
- har innsikt i vitenskapelige sjangre
- kan håndtere kritikk og argumentasjon i forbindelse med egen forskning
- kan delta i faglige debatter på fagområdet de audiovisuelle mediens estetikk nasjonalt og internasjonalt
- kan vurdere behovet for, ta initiativ til og drive innovasjon ⁷

Vurdering

Studiets læringsutbytte er i søknaden beskrevet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (ph.d-nivå) og studiets foreslåtte navn, med unntak av de forhold som berører et særlig fokus på ”kunst og litteratur” og ”kunst- og litteraturforskning”. Dette gjenfinner man verken i tittel, beskrivelse av fagområdet, begrunnelse for sammensetning av fagområdet eller i noen av fagområdets kjerneområder. Derimot finner man det (indirekte) i studieplanen for det emnet ved NTNU som studiet vil dra nytte av for å dekke kompetanse på estetikk. Det er forståelig at studiet av pragmatiske årsaker ønsker å kople seg på eksisterende kurstilbud. Det er derimot ikke tilrådelig å formulere et læringsutbytte som ikke er i tråd med fagets fokus.

Konklusjon

Nei, læringsutbyttet er ikke tilfredsstillende beskrevet.

- Institusjonene må enten integrere kompetanse på kunst og litteratur i studiet eller fjerne de oppføringer av kompetanse på disse feltene i beskrivelsen av studiets læringsutbytte.
- Institusjonene må også sørge for at det er et samsvar mellom den øvrige beskrivelsen av studiets læringsutbytte og studiets faglige profil.

7-2 3. Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Under ”Studiets innhold og oppbygning” lister søknaden opp studiets emner. Disse samsvarer i all hovedsak med oppsettet for ”Studiets læringsutbytte” (inklusive kunnskap og ferdigheter innen ”kunst og litteratur” og ”kunst- og litteraturforskning”, jf ovenfor 7-2 2).

Det dreier seg for det første om kurs i vitenskapsteori som tilbys ved begge institusjoner og som kandidatene kan velge mellom. Søknaden understreker likhetstrekkene ved disse, noe som under intervjuene framgår å være en likhet i funksjon og uttelling: begge kurs skal fungere som hjelp til

---

⁷ Gjelder de som velger det ikke- obligatoriske emnet Medieproduksjonsforskning

vitenskapsteoretisk refleksjon omkring grunnlagsproblemer i eget doktorgradsarbeid. Søknaden underspiller derimot ulikheter i faglig profil mellom de to kursene, en ren HF-profil ved NTNU, mot en mer sammensatt SV/HF-profil ved HiL. Både søknaden og intervjuene under institusjonsbesøket kan sies å sprike med hensyn til forholdet mellom et ønske om en styrket HF-profil eller et SV/HF-studium. Komiteen finner imidlertid ikke denne uavklarheten som avgjørende for utformingen av studiet. Derimot oppfordres de ansvarlige på alle nivå til å tydeliggjøre den faglige forskjellen på disse to kursene i vitenskapsteori, slik at kandidatene har et bevisst forhold til hva de velger og kan vurdere dette faglig.

Kursene i vitenskapsteori ved NTNU og i vitenskapsteori og forskningsetikk ved HiL er godt beskrevet, men komiteen savner en tydelig redegjørelse for hvordan de gjøres relevante for studiet i audiovisuelle mediers estetikk.

Behovet for tydeliggjøring av profil gjelder også emnet i estetikk. Det skal være en 10-poengs versjon av et eksisterende 20-poengskurs ved NTNU, hvor det er uklart hvordan tilpasningen skal foretas. Dette må klargjøres bedre og i tråd med studiets profil (jf også innslaget av kunst og litteratur). Det er ønskelig om dette estetikkemnet blir gjort direkte relevant for stipendiater innen audiovisuelle mediers estetikk.

”Studiets innhold og oppbygning” innbefatter dessuten to kurs som hver er på 5 poeng. Det første er et kurs i forskningsformidling som er kort og greit beskrevet. Komiteen savner her en beskrivelse av hvilken forskning doktorgradskandidatene skal få innsikt i når det ifølge søknaden heter at man skal tilegne seg nyere forskning innen området audiovisuelle mediers estetikk.

Det andre 5-poengskurset er selvvalgt. Å kun ha 5 poeng for selvvalgte kurs er lite, så kanskje kunne man vurdere en større grad av selvvalgte kurs innen kategoriene ovenfor (vitenskapsteori og estetikk). Det kunne også være ønskelig med en redegjørelse for hvor man kan hente selvvalgte kurs på 5 poeng og hvorvidt dette eventuelt også kan dekket ved deltakelse på konferanser.

Det ikke-obligatoriske emnet i medieproduksjonsforskning framstår som svært omfattende, tatt i betraktning at det kun skal gi 5 poeng. Her skal man få kunnskap om et tema “i forskningsfronten”, inklusive studier i innovasjonsprosesser i mediebransjen. Man skal kunne vurdere relevansen av ulike metoder på feltet, identifisere innovasjonspotensialet i et eksisterende medieselskap, håndtere etiske problemstillinger osv. Også arbeidsmengden er omfattende (se 7-2 4). Søkeren bør her vurdere en klarere profil på dette kurset, begrunne et evt opprettholdt valg av innovasjon bedre og tydeliggjøre hvordan stipendiatene skal kunne settes i stand til å utføre de skisserte oppgavene. Kanskje ville det også være en idé å åpne for større fleksibilitet i tema for intervjuene stipendiatene skal foreta. Kanskje vil heller ikke innovasjon alltid være et sentralt element i det som identifiseres som “forskningsfronten”.

Under ”studiets innhold og oppbygning” regnes også avhandlingsarbeidet. Avhandlingen beskrives i tråd med studiets læringsmål. Det understrekes at den skal være på 150 studiepoeng og at det legges vekt på at avhandlingen skal synliggjøre sammenhengen mellom eget spesialområde og studiets overordnede tematikk og teorier. Komiteen finner denne beskrivelsen tilfredsstillende. Man kunne eventuelt vurdere å åpne for muligheten av å integrere en audiovisuell produksjon i avhandlingsarbeidet.

Hvis ”studiets innhold og oppbygning” primært angis med avhandlingen og studiets emner – som i sin utforming er rimelig godt relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen - må man kunne si at søknaden vurderes som tilfredsstillende på dette punktet. Emnene bør justeres, presiseres og kommuniseres bedre enn skissert i søknaden, i henhold til innvendingene som er ført her. Utover dette

er beskrivelsen av avhandlingen og emnene gode, relevante og i tråd med læringsutbyttet slik det er skissert i søknaden. Det er imidlertid et grunnleggende problem ved søknaden at det er et misforhold mellom det som her angis under ”studiets innhold og oppbygning” og det som føres opp som fagets kjerneområdet og studiets profil for øvrig, som vi skal komme tilbake til (se 3.1.)

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Institusjonene bør:

- tydelig kommunisere ulikhetene i den faglige profilen ved de vitenskapsteoretiske kursene som tilbys ved NTNU og HiL,
- avklare tilpasningen av 10-poengsurset i estetikk,
- tydeliggjøre hvorvidt litteratur og kunst skal inngå i estetikk-kurset eller ikke, og
- reflektere over hvorvidt det skal vurderes å åpne for flere selvvalgte studiepoeng i opplæringsdelen.

7-2 4. Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Arbeids- og undervisningsformene følger tradisjonell praksis og bygger på erfaringer fra NTNU og HiL. Begge kursene i vitenskapsteori benytter forelesninger som undervisningsmetode. Studentene skal tilegne seg stoffet gjennom selvstendig arbeid, lesning, skriving, muntlige presentasjoner og gruppediskusjoner. Estetikk-kurset skal i større grad være styrt av stipendiatenes egne interesser, med større grad av selvvalgt pensum med henblikk på relevans for avhandlingsarbeidet. Emnet i forskningsformidling kombinerer forelesninger med praktisk kompetanse i audiovisuell forskningsformidling hvor stipendiatene blant annet skal utforme en videopresentasjon av sitt eget doktorgradsprosjekt som så skal diskuteres i plenum. Komiteen finner disse arbeids- og undervisningsformene som tilfredsstillende.

Under undervisningsformer (her, 7-2 4) oppgir søknaden at det ikke-obligatoriske emnet i medieproduksjonsforskning er basert på forelesninger og at stipendiatene også skal skrive et essay med utgangspunkt i pensumlitteraturen. Her kunne man kanskje vurdere om man ville inkludere deltakende observasjon ved en mediebedrift som en del av undervisningsopplegget. Kanskje kunne et slikt kurs også inkludere erfaringer fra det som kalles Problembasert Læring (PBL), en pedagogisk modell for læring der studentene blir introdusert for et problem knyttet til et tema og hvor studentene så skal settes i stand til å løse problemet.

Ser man på beskrivelsen av dette ikke-obligatoriske emnet i medieproduksjonsforskning under eksamensformer (se 7-2 5) opplever komiteen det som slående hvor omfattende arbeidsmengden på dette 5-poengskurset later til å være og hvor mange arbeidsoppgaver stipendiaten skal gjennom som ikke er nevnt eksplisitt i forbindelse med undervisningsformer: Stipendiatene skal ta kontakt med et medieselskap, undersøke selskapets innovasjonsbehov ved hjelp av kvalitative intervju. Behovet skal analyseres og gjøres kjent for virksomheten som så skal gi tilbakemelding. Dette skal så inngå i et

essay sammen med et refleksjonsnotat som også skal inneholde etiske overveielser. Det hele skal legges fram muntlig på et seminar og skriftlig til bedømmelse hos faglærer. Dette er et langt mer omfattende og krevende arbeid enn det man kan forvente av et kurs på 5 poeng. Søkeren bør arbeide videre med å avklare omfang, innhold og undervisningsformer for dette ikke-obligatoriske kurset i medieproduksjonsforskning.

Søknaden presenterer veletablerte ordninger for veiledning. Stipendiatene skal normalt ha to veiledere, en fra hver institusjon og disse skal ha kontakt med hverandre blant annet i forbindelse med en midtveisevaluering. Det er også mulig å ha en biveileder fra en tredje institusjon, og dermed tre veiledere. Formelt skisseres opplegg for veiledningskontrakt og lignende helt utmerket (s.39-40).

Søkerne framholder som mål at ph.d.-kandidatene skal delta i større forskningsprosjekter og at de skal ha regelmessig kontakt med forskningsgrupper fra de to institusjonene, at de skal ha arbeidsseminarer og bidra med sin spesialkompetanse (s.37-38). Alt dette vurderer komiteen som gode arbeidsformer i tråd med det skisserte læringsutbyttet.

Hvis man eventuelt skulle vurdere å åpne opp for en praktisk komponent som en del av avhandlingsarbeidet, må man naturligvis redegjøre for hvordan dette vil imøtekommes i form av produksjonsveiledning, teknisk støtte osv.

I søknaden legges det også opp til å arrangere “oppfølgingsseminar” for å sikre framdrift og kvalitet på avhandlingsarbeidet. Komiteen bifaller dette.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Institusjonene bør regelmessig vurdere arbeids- og undervisningsformene og eventuelt revidere disse slik at de er hensiktsmessige for stipendiatenes opplæringsdel og relevante for avhandlingsarbeidet.
- Institusjonene bør arbeide videre med å avklare omfang, innhold og undervisningsformer for det ikke-obligatoriske kurset i medieproduksjonsforskning.
- Institusjonene bør vurdere muligheten av å integrere en praktisk komponent i avhandlingsarbeidet og revidere undervisnings- og veiledningsformer i henhold til dette.

7-2 5. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Begge vitenskapsteoretiske kurs vurderes utfra vitenskapelige essay. Dette er en helt kurant evalueringsform. Man kunne eventuelt vurdere å innføre en muntlig diskusjon av dette essayet i et åpent seminar og med ekstern opponert, en form som gir en forsmak på disputasen og som er svært lærerik for både doktoranden og stipendiatene på seminaret.

Også emnet i estetikk har vitenskapelig essay som evalueringsform. Essayet skal knyttes til avhandlingen teoretiske eller metodiske del.

Eksamensformen for emnet i forskningsformidling med vekt på audiovisuelle medier angis med kombinasjonen av praktisk formidling av egen forskning (det vil si videopresentasjon av doktorgradsprosjekt) samt et refleksjonsnotat som knytter formidlingsarbeidet til pensum.

For det ikke-obligatoriske emnet i medieproduksjonsforskning angis et skriftlig essay som evalueringsform. Komiteen oppfatter dette genrevalget som upresist i forhold til hva man så beskriver at skal innbefattes i dette essayet og vil derfor anbefale at en skriftlig evalueringsform for dette kurset heller tenkes å skulle være en forskningsrapport snarere enn et essay. Når det er sagt, er det igjen verdt å minne om at komiteen stiller spørsmål ved dette kurset både mht dets omfang, dets undervisningsformer og dets fokus. Avhengig av hvilke valg søkeren gjør mht revidering av omfang, undervisningsform og fokus, bør evalueringsformen revurderes.

Evaluering av avhandling og prøveforelesning er i tråd med forskrifter og reglementer for ph.d.-graden ved norske universiteter.

Konklusjon

Ja, studiets eksamens- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Institusjonene bør vurdere om evalueringsformen på det ikke-obligatoriske kurset i medieproduksjonsforskning heller skulle være en forskningsrapport snarere enn et essay.
- Institusjonene bør generelt vurdere muligheten for andre evalueringsformer på dette studiet enn det vitenskapelige essayet, da et knippe av evalueringsformer kan bidra til å stimulere til mer gjennomtenkte og fagspesifikke undervisningsformer og dessuten imøtekomme ulike studenter på en mer variert måte.
- Institusjonene bør også vurdere om gradens vektlegging av praktisk medieproduksjon og mediepedagogikk burde reflekteres i eksamensformene. Dette kunne gjelde både for kurs innen opplæringsdelen og for avhandlingsarbeidet. Å åpne for praktisk medieproduksjon vil kunne profilere studiet. Ved å utforske hvordan mediepedagogikk også bedre kan reflekteres i eksamensformen vil man kunne tydeliggjøre den mediepedagogiske delen av gradens forskningsprofil.

7-2 6. Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

I innledningen til denne delen formulerer institusjonene seg godt når det gjelder det moderne samfunnets behov for kunnskapsproduksjon og hvilken betydning de audiovisuelle mediene og den digitale teknikken (nye medier) har fått i samfunnet. I følge flere medieforskere har tilgangen til internett ført til store forandringer i menneskenes liv og kan sammenlignes med det som skjedde da boktrykkerkunsten ble oppfunnet. Aldri tidligere i menneskehetens historie har vi blitt utsatt for en slik massiv strøm av bilder. Boktrykkerkunsten og de audiovisuelle mediene representerer ulike teknikker og praksiser for produksjon og distribusjon av bilder, og dermed for mediebrukernes tenkning og erindring. Menneskene har en evne til å tenke i bilder, men den tid vi lever i, ser også ut til å ha funnet sitt mediale uttrykk i en *digital sfære* som raskt har forandret våre forutsetninger for å oppleve og utveksle våre bildeverdener.

Flere og flere mennesker filmer på egenhånd – også *seg selv*. Gjennom internett spres bildene enkelt: webbkameraer, mobilkameraer og videoblogger er alle deler av denne utviklingen. Digital teknikk gjør det mulig på en helt annen måte enn tidligere for andre grupper og lag av samfunnet enn de allerede etablerte, å bruke kamera og redigeringsutstyr. Den teknologiske utviklingen har hatt en avgjørende betydning for menneskenes evne til å kommunisere. Bildeskapingen har i dag, uten tvil, blitt en del av livet og menneskenes måte å kommunisere på, noe som i aller høyeste grad aktualiserer de estetiske problemstillingene innenfor de audiovisuelle mediene.

Gjennom å tydeliggjøre relevansen av ny teknologi for audiovisuelle mediers estetikk i dag kan rekrutteringen av kandidater gjøres bredere og få betydning både for medieindustrien og for en rekke yrker hvor kompetanse innen dagens samfunnsmessige og kulturelle billedannelse er av betydning. En forskerutdanning innenfor «de audiovisuelle mediens estetikk» ville med et bredere perspektiv på «nye medier» kunne skape et kraftfullt og viktig forskningssentrum der den akademiske forskningen og den praktiske medieproduksjonen nærmet seg hverandre og skapte nye arbeidsmuligheter. Fagmiljøet ved Høgskolen i Lillehammer er sterke på film- og tv-vitenskap og har også et sterkt mediepedagogisk miljø. Et felles fokus på teknologiens rolle for fagfeltet vil også kunne gi ytterligere grunnlag for at de to miljøene kan dra gjensidig nytte av hverandre.

Samtalene som vi hadde med film- og tv-produsenter under intervjuene (arbeidsgivere) indikerte at det i dag finnes en interesse for medieforskning innenfor film-, TV- og medieindustrien, som er langt sterkere enn tilfellet var for 15-20 år siden. Dette kommer trolig som en følge av at film og TV-bransjen og medieindustrien befinner seg i en dramatisk endringsprosess, med viktige konsolideringer og med fusjoner av små produksjonsselskap eller sammenslåinger med utenlandske medieforetak.

Komiteen finner det spesielt viktig og vurderer det slik at miljøet ved HiL *åpner* for et mer nøye og kontinuerlig samarbeid med mediebransjen, og mener at dette potensialet med fordel bør utforskes nærmere.

Konklusjon

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

- Institusjonene bør tydeliggjøre studiets profil og utvikle sitt potensial for å bli en spydspiss innen norsk forskning på audiovisuell mediepedagogikk og medieproduksjon.
- Institusjonene bør tydeliggjøre studiets relevans for kultursektoren og beslektede felt hvor man etterspør kompetanse på samtidskultur og samtidsestetikk.
- Institusjonene bør undersøke muligheter for samarbeid med film og tv-avdelingene på ved HiL, for slik å framheve gradens mulige relevans for den praktiske mediebransjen.

7-2 7. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Institusjonene tar sikte på å basere utdanningen bl.a. på kompetansen om film- og fjernsynshistorie og filmestetikk som i dag finnes ved henholdsvis HiL og NTNU. Disse to institusjonene representerer noen av de mest aktive forskningsmiljøene på området film og medier, med et særlig fokus på norsk film. Og som det kommer fram av søknaden og intervjuene, er begge fagmiljøene positivt innstilt til utdanningen.

Det påpekes at fellesgraden vil innebære en formalisering og videreutvikling av et mer uformelt samarbeid med lange tradisjoner. Komiteen ser positivt på denne muligheten for samhandling mellom allerede sterke filmforskningsmiljøer. Når det gjelder området filmhistorie og norsk film må den foreslåtte fellesgraden sies å kunne tilby ph.d.-kandidater en meget god tilgang til et relevant og godt forskermiljø. Som beskrevet under 7-2 4. skal ph.d.-kandidatene delta i større forskningsprosjekter og de skal ha regelmessig kontakt med forskningsgrupper fra de to institusjonene

Den delen av utdanningen som omfatter mediepedagogikk, er sterkest knyttet til HiL, men dette sees på som uproblematisk. Komiteen vil også framheve at under intervjuene så framstod mediepedagogene som den faggruppen som klart hadde inkludert det digitale fokuset. Komiteen etterlyser generelt en sterkere vektlegging av teknologiens rolle innenfor fagfeltet, og her er det åpenbart mulig å trekke på det mediepedagogiske fagmiljøet.

Den estetiske delen av studiet er den som framstår med den løseste tilknytningen til forskningsmiljøene, og da særlig ved HiL. Institusjonene bør klarere vise hvordan de estetiske aspekter ved det omsøkte studiet bidrar til å posisjonere det som et studium om audiovisuelle medier med en klarere humanistisk profil enn liknende ph.d.-utdanninger ved f.eks. UiB, UiO og Høgskolen i Volda, som alle er preget av en sterkere samfunnsvitenskapelig tilnærming.

I intervjuene påpekte fagpersonene at estetikkbegrepet kan benyttes som et grunnlag i historisk-komparative studier av audiovisuelle medier, og også hvordan estetikk åpnet for tverrvitenskapelige forskningsmuligheter. Slike refleksjoner burde komme sterkere fram i selve søknaden.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Institusjonene bør utrede og klargjøre hva som ligger i en estetisk profil og hvordan dette er sentralt for å etablere det foreslåtte studiet som et klart humanistisk alternativ. De tverrfaglige og historisk-komparative mulighetene som ble framsatt å finnes i estetikkbegrepet bør også fremheves tydeligere.
- Institusjonene bør tydeliggjøre implikasjonene av en digital virkelighet for fellesprogrammet. Intervjurunden tilsier at kunnskapen finnes der, men den kommer ikke klart nok fram i selve søknaden.
- Institusjonene bør også sterkt vurdere (eller tydeliggjøre) om fagets seks kjerneområder og fagmiljøets samlede publikasjoner egentlig samsvarer med navnet De Audiovisuelle Mediers Estetikk. Komiteen oppfordrer søkeren til å harmonisere forholdet mellom studiets navn og læringsmål og studiets skisserte kjerneområder sett under ett.

7-2 8. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det framsettes at eventuelle kandidater skal kunne benytte seg av kontakter ved begge institusjonene i forbindelse med fellesgraden. Det listes opp en rekke samarbeidspartnere ved både HiL og NTNU, samt at det henvises til finansieringsmuligheter av typen Erasmus. Det henvises også til NTNU HF har egen ordning for søknad om reisemidler for stipendiater og postdoktorer. Det er likevel uklart om disse

midlene skal gjelde for kandidater ved HiL. Utvekslings- og institusjonaliseringsordningen framstår i søknaden som noe generell, dog ikke mer generell enn det komiteen har erfaring med fra andre institusjoner. Med tanken på målsetningen om fellesgrad er komitéens hovedfokus på at det bør fremlegges klarere hvilke finansieringsmuligheter som gjelder for hvilke stipendiater, f.eks. om HiL stipendiater omfattes av NTNU-midler osv.

Komiteen mener også at det bør klart presenteres for eventuelle stipendiater at de kan trekke på samarbeidsavtaler og kjennskap ved begge institusjonene. Dette fordi det er ønskelig å unngå en situasjon med uklar informasjonstilgang angående utvekslingsmuligheter.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Institusjonene bør klargjøre for stipendiaten at vedkommende kan trekke på kompetanse fra begge institusjoner. Det kunne vært ønskelig med en informasjonsfolder om utviklingsmuligheter og samarbeidsinstitusjoner som er tilgjengelig for stipendiaten, slik at stipendiaten ikke er fullstendig avhengig av kompetansen på sin hjemmeinstitusjon.

7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

Da NTNU allerede er akkreditert vil følgende vurdering i all hovedsak fokusere på Høgskolen i Lillehammer. HiL sine bibliotek- og IT-ressurser oppfattes som meget tilfredsstillende. At biblioteket på HiL har lang erfaring med medier og film, framstår her som særlig positivt, spesielt med tanke på arkivmaterialet biblioteket besitter og med hensyn til det historisk-komparative perspektivet som ble skissert av fagpersonalet. Den praktiske og administrative støtten framstår som solid.

Komiteen oppfatter derimot spørsmålet om kontorplass og arbeidsforhold med hensyn til stipendiater som noe uavklart. Det ble i intervjuene siktet til flere mulige midlertidige løsninger og til HiL sine planer om nye bygg og fasiliteter. Slik HiL framstår i dag så er høgskolen klart allerede på grensen av hva den kan greie av studentkapasitet, og komiteen er bekymret for at dette skal gå negativt utover stipendiater ved et mulig fellesprogram. I komiteens siste møte med HiL sin ledelse ble det nevnt muligheter for modulbygg, samt referert til eksisterende bygg på høgskolens område som kunne brukes midlertidig. Komiteen vurderer at det må komme mer konkrete planer om lokaler før studiet akkrediteres. Slike planer må også omfatte arbeidsplasser for stipendiater fra NTNU som besøker HiL og vice versa. For at dette skal fungere som en fellesgrad er det viktig at stipendiatene fra begge institusjoner er best mulig samlokalisert med stipendiatene fra den andre institusjonen i de periodene de oppholder seg der.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke infrastruktur som er tilfredsstillende i forhold til studiets nivå, omfang og egenart.

- HiL må avklare hvilke konkrete planer de har for arbeidsforhold for stipendiater. En skriftlig utredning om hvilke arealer som kan benyttes av stipendiater til fellesprogrammet, samt en forsikring om en viss kontinuitet i forhold til arbeidsplassene må foreligge. Resten av HiL sin infrastruktur framstår som tilfredsstillende.

Råd til utvikling:

- Begge institusjoner bør legge fram en plan for hvordan stipendiatene ved fellesgraden skal samlokaliseres selv om de tilhører to hjeminstitusjoner.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Fagmiljøets kompetanseprofil sett i forhold til studiets profil

Under dette punktet i søknaden beskrives kompetanseprofilen til fagmiljøet som anses som nødvendig for studiet utfra seks kjerneområder som søknaden også nevner innledningsvis (s.3-5). De to første kjerneområdene faller uten problemer inn under studiets tittel og det angitte fokus på estetikk. For det tredje kjerneområdet (historie) er dette mindre åpenbart. All humanistisk forskning har eksplisitt eller implisitt en historisk dimensjon, så man er fortsatt innenfor humaniora, men når man sammenholder kjerneområdet med tabellen over forholdet mellom kjerneområder og personalkompetansen (s.56-57) ser man at historie og estetikk ikke nødvendigvis går i tospann. Det later ikke til å skulle dreie seg om de audiovisuelle mediers *estetiske* historie, men “De audiovisuelle medienes aktører, institusjoner og virksomhet i et historisk perspektiv” (s. 51). Dette kan betraktes som en indikasjon på at estetikk ikke *har vært* stabens samlede stikkord. Spørsmålet er kanskje om estetikk for *dette* studiet i *framtiden* vil kunne *bli* et samlende stikkord? For studiets tre siste kjerneområder er spørsmålet om estetikk som *dette* studiets (også framtidig) samlende stikkord på ingen måte åpenbart. Alle disse tre kjerneområdene er interessante og relevante for forskning på audiovisuelle medier. Her er imidlertid ikke estetikk noe framtreddende stikkord. Derimot ser det ut til å handle om produksjonsrutiner for film og fjernsyn (kjerneområde 4), bruk av visuelle og digitale hjelpemidler i undervisning (kjerneområde 5) og bruk av audiovisuelle medier ved forskningsformidling (kjerneområde 6).

Under intervjuene fikk komiteen svært ulike svar på forholdet mellom disse seks kjerneområdene generelt og på spørsmål om hvor gjennomgripende eller prioritert det estetiske skal være ved de audiovisuelle mediene spesielt. Dette uavklarte forholdet mellom fagets tittel og disse seks kjerneområdene preger hele søknaden. Komiteen har etter institusjonsbesøket fått styrket inntrykket av at man ønsker å profilere studiets estetiske dimensjon som en spissing av det faglige fokuset på audiovisuelle medier. Hvis dette inntrykket er riktig, må søkeren avklare fagets estetiske dimensjon i forhold til fagets andre kjerneområder. Dette gjelder både for forskningen (ph.d.-prosjektene), undervisningen (hvilke ph.d-kurs skal godkjennes) og staben. Vil man ta opp kandidater med ph.d-prosjekter som utelukkende studerer for eksempel produksjonskultur eller pedagogikk uten nevneverdig fokus på estetikk? Vil man godkjenne eller gi kurs som ikke har noen estetisk profil eller

komponent? Når det gjelder stab, framstår stabens faglige sammensetning som sårbar. Særlig viktig er det at studiet tydeliggjør hvordan det vil ta i vare den estetiske kompetansen på audiovisuelle medier hvis sentrale fagpersoner skulle forsvinne eller ta permisjon over lengre tid.

Fagmiljøets forskning , studiets nivå og sammenheng:

Stabens forsknings- og publikasjonsaktivitet (med vekt på avhandlinger og nyere forskningsaktivitet) presenteres i tilknytning til de seks kjerneområdene i studiet. Til dette vil komiteen bemerke tre forhold:

1) Nivå: For det første kjerneområdet (estetikk, mening, fortolkning) presenteres stabens forskningskompetanse ved en rekke doktoravhandlinger, noe som fungerer fint. De øvrige publikasjonene som nevnes i tilnytning til dette kjerneområdet synes imidlertid dominert av lærebøker på BA-nivå snarere enn forskningslitteratur, noe som er uheldig gitt at dette vurderingspunktet også dreier seg om studiets nivå. Her burde man vist til relevant forskningslitteratur.

2) Forhold mellom kjerneområder: For kjerneområdet nr 2 (representasjon, identitet, virkelighet) er det ført opp påfallende lite litteratur (sammenliknet med alle de andre). Dette forklares med at det i stor grad overlapper med kjerneområde nr 1. Et studium uten overlapping mellom studiets ulike dimensjoner vil ikke være et helhetlig studium. Komiteen vil imidlertid i dette tilfellet mene at beskrivelsen av kjerneområde nr 2 (s. 44) er en av søknadens tydelige tegn på at kjerneområdene for dette studiet bør tenkes igjennom en gang til, særlig med tanke på å få tydeliggjort studiets profil og vurdere om man har den faglige staben man trenger for å kunne tilby et slikt studium.

For forholdet mellom studiets to første kjerneområder vil vi foreslå et tydeligere skille mellom estetikk og representasjon, hvor det første omfatter mediers uttrykksmessige potensial, stil og lignende mens det andre omfatter tematiske forhold, representasjon av kjønn, klasse, etnisitet, spørsmål om virkelighetseffekter osv. Visse typer genreanalyser og analyser av fortellingens tematikk, representasjon eller moral vil da kunne sortere under kjerneområde nr 2. Et slikt skille vil naturligvis også gi overlapp, men det vil blant annet tydeliggjøre hvilke kompetanser som faktisk skal sorteres under det kjerneområdet som framstår som det primært estetiske (det første).

3) Robusthet og fleksibilitet

Under intervjuene ble det framholdt at det er et robust fagmiljø som skal tilknyttes det foreslåtte studiet. Søknaden gir imidlertid inntrykk av en relativt sårbar faglig sammensetning. Eksempelvis er det for kjerneområde 5 påfallende (utfra tabellen s. 56-57) at den delen av staben som har kompetanse på dette feltet (mediepedagogikk) ikke oppgis med kompetanse på noen av de foregående kjerneområdene (1-4). Dette styrker inntrykket av at studiets navn (vektleggingen av det estetiske) ikke helt er i tråd med fagets profil eller eventuelt at fokus for studiet ikke er helt avklart. Dessuten kan det sees som uttrykk for en fare for at studiet ikke henger helt sammen. Komiteen vil derfor be søkeren om å gjøre rede for hvordan staben skal settes i stand til å integrere fagets kjerneområder til ett studium.

En tydeligere rød estetisk tråd gjennom studiet vil ikke bare gi faget det fokus som søknaden framhever som ønskelig. Det vil også tydeliggjøre behovet for estetisk kompetanse innen alle fagets kjerneområder, som igjen vil gjøre søkeren i stand til å bedre vurdere hvor staben slik den nå framstår bør suppleres eller justeres. En gjennomgang av behovet for en mer gjennomgående estetisk kompetanse på audiovisuelle medier vil også kunne brukes til å imøtekomme den sårbarheten som studiet nå synes å ha med tanke på at sentrale fagpersoner kan forsvinne eller ta permisjon over lengre tid.

Dessuten: En fellesgrad angir en grad hvor det faglige ansvaret er fordelt på en balansert måte mellom institusjonene. I denne søknaden ser det imidlertid ut til at HiL stiller med 11 ansatte mens NTNU stiller med 3, og at HiL står for 85% av studiets årsverk, mot NTNUs 15%. Det kan da se ut til at faget er dårligere forankret i fagmiljøet ved NTNU enn det som vil være hensiktsmessig i en fellesgrad. Under institusjonsbesøket fikk komiteen imidlertid inntrykk av at NTNU har et reelt faglig ønske om å tilby denne fellesgraden og at flere ansatte ved NTNU var interessert i å bidra til studiet enn de tre som er nevnt i søknaden. Denne forankringen må tydeliggjøres, og det må framgå hvordan man vil gjøre NTNUs bidrag inn i fellesgraden mindre personavhengig. Komiteen etterlyser, kort oppsummert, en avklaring av hvordan NTNU vil stille seg ansvarlig (og mindre personavhengig) bak søknaden slik at dette kan fungere som en fellesgrad og ikke som en grad ved HiL som støttes faglig av visse personer ved NTNU.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er ikke i tilstrekkelig grad tilpasset den faglige profilen som søkeren ønsker.

- Dersom søkerne ønsker å opprettholde et gjennomgående fokus på det estetiske ved audiovisuelle medier, må de tydeliggjøre hvordan fagmiljøet kan imøtekomme dette fokuset og sørge for å supplere den kompetansen som mangler.
- Institusjonene må innskrive en tydeligere bevissthet omkring teknologiens rolle i fagfeltet, og skaffe tilveie relevant fagkompetanse på dette området.
- Institusjonene må ha en plan for å gjøre fagmiljøet mindre sårbart ved eventuelle permisjoner eller andre frafall i staben.
- Institusjonene må avklare hvordan NTNU vil stille seg ansvarlig (og mindre personavhengig) bak søknaden slik at dette kan fungere som en fellesgrad og ikke som en grad ved HiL som støttes faglig av visse personer ved NTNU.

7-3 2. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Både HiL og NTNU framholder at fagmiljøene er aktive i nasjonale og internasjonale nettverk og konferanser. Oppsettet i søknaden indikerer at den internasjonale aktiviteten er sterkest ved NTNU. Komiteen velger å se positivt på dette, som en tilgangsmulighet som også vil gjelde for HiL sine stipendiater - på en mer formalisert måte enn hva som er tilfelle i dag. Under intervjuene framholdt HiL for øvrig at de ønsket en videreutvikling av sitt internasjonale engasjement, og at fellesgraden ville kunne virke støttende til dette.

Når det gjelder nasjonale samarbeid og nettverk framstår begge institusjonene som sterkt representert innad i forskermiljøet på norsk film og medieforskning. Relasjonene til Norsk Filminstitutt, Nasjonalbiblioteket, Norsk medieforskerlag og Norsk Medietidsskrift framsettes her som særlig positivt. Komiteen kjenner også til at flere i fagmiljøene ved begge institusjoner er aktive bidragsytere til den mer populærvitenskapelige filmdiskusjonen i Norge, idet de bidrar regelmessig til blader, aviser og filmblogger. Enkelte av disse publikasjonene, slik som Rushprint, blir også lest av folk på produksjons- og distribusjonssiden av film- og mediemiljøet. Dette engasjementet kan dermed ansees som positivt i forhold til bredden i fagmiljøets nettverk.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

- HiL/Søkeren bør framlegge en plan for hvordan stipendiatene tilknyttet studiet skal kunne dra nytte av de internasjonale nettverk som fagmiljøet samlet sett har tilgang til, ikke minst gjennom en del av forskerne tilknyttet NTNU.
- HiL bør understreke tydeligere hvordan fagmiljøets ulike nettverk vil kunne gi stipendiater en kjennskap til både den akademiske og den offentlige diskusjonen omkring film og medieproduksjon i Norge.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus inngår kravene av forskrift og kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning § 3-1 tredje ledd.

Vurdering

Komiteen vurderer at formelle krav til antall stillinger og stillingenes kompetansenivå er tilfredsstillt. Samtlige i fagmiljøet som skal bidra i studiet har professor eller førstestillingskompetanse. Men samtidig ønsker komiteen å påpeke en klar skjevfordeling mellom institusjonene når det gjelder antallet involverte fagpersoner fra hver av institusjonene. Komiteen mener søkerne bør søke å balansere dette bedre, slik at graden bedre kan fungere som en reell fellesgrad.

Konklusjon

Ja, komiteen mener at kravet er tilfredsstillt.

- Institusjonene bør søke å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.

7-3 4. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklur gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus kreves dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Institusjonene fremholder at fagmiljøene er aktive på forskningsfronten, men påpeker samtidig at tilgangen på nivå 2-tidsskrifter er ujevn og begrenset for fellesgradens hovedområder. Komiteen tar dette til etterretning

Komiteen vurderer som positivt at fagmiljøene, i tillegg til å produsere fagfelleverderte publikasjoner, har vært aktive i forhold til kronikker, filmblogger og offentlig diskusjon, da dette i en norsk kontekst må sies å være viktige fora for filmoffentligheten. Videre merker komiteen seg at begge institusjonene er aktive både som bidragsytere og redaksjon i *Journal of Scandinavian Cinema*, et nyoppstartet tidsskrift som i økende grad har framstått som en sentral formidlingskanal for norsk filmforskning.

Enkelte av fagpersonene, og da særlig ved NTNU, innehar en klart større produksjonsaktivitet og flere vitenskapelige publikasjoner på internasjonalt høyt nivå enn andre. Det er strengt tatt ikke uvanlig i et forskningsmiljø. Samtidig mener komiteen man bør passe på at ikke fellesgraden blir for avhengig av særlige nøkkelpersoner hvis eventuelle fravær kan slå urimelig negativt ut i fellesgradens forskningsmiljø.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet er aktive på forskning, og kan - ut fra de parameteren fagområdet setter - dokumentere resultater på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde

- Institusjonene bør sikre seg mot at fellesgraden blir avhengig av særlig aktive nøkkelpersoner, hvis fravær ved f.eks. forskningspermisjon eller skifte av arbeid vil få negative konsekvenser for fellesgraden.

4.4 Utfyllende bestemmelser for akkreditering av studium eller deler av studium som inngår i en fellesgrad

7.4.1 Det skal fremgå tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for

Institusjonene har lagt ved en signert og juridisk bindende samarbeidsavtale som regulerer ansvarsforholdet mellom Høgskolen i Lillehammer og NTNU. Det fremgår av samarbeidsavtalen mellom de to hvordan ansvar for de ulike deler av studiet er fordelt. Institusjonene har samtidig et felles ansvar for hele studieprogrammet. Fellesgraden skal administreres av et konsortium som består av prodekan for forskning ved det humanistiske fakultet (HF) ved NTNU, viserektor for forskning ved HiL viserektor, instituttleder for Institutt for kunst- og medievitenskap (HF/NTNU), dekan ved Avdeling for samfunnsvitenskap (ASV/HiL), ph.d.-ledelsen for fellesgraden, samt en administrativ ansatt fra hver institusjon. Konsortiet utnevner en administrativ koordinator, som har ansvar for å sammenkalle konsortiet ved behov. Konsortiet har det overordnede ansvaret for å *samordne* arbeidet med fellesgraden på tvers av de to institusjonene. Konsortiet har et særlig ansvar for å sikre at fellesgradsprogrammet framstår som enhetlig, og med tilnærmet samme rettigheter og plikter for ph.d.- kandidatene ved begge institusjoner. Komiteen vurderer at samarbeidsavtalen utgjør et tilfredsstillende juridisk fundament for fellesgraden og at ansvarsfordelingen mellom institusjonene her er tilstrekkelig tydelig regulert. Komiteen vurderer også at konsortiemodellen er et tilfredsstillende verktøy for å ivareta administrasjonen av fellesgraden.

Når det gjelder forlengelse, utmelding og avslutning av ph.d.-utdanningen vil regelverket ved kandidatens hjemmeinstitusjon være gjeldende. Stipendiater som lønnes enten av NTNU eller HiL, skal normalt ha hovedveileder fra det fagmiljøet som tilhører den finansierende institusjonen. Det er også den finansierende institusjonen som har ansvaret for bedømmelse og disputas.

Opplæringsdelen er fordelt slik at stipendiatene kan ta kurs i vitenskapsteori/metode og forskningsetikk ved begge institusjonene. NTNU har ansvaret for det obligatoriske emnet i estetikk. HiL har ansvaret for et 5 studiepoengs emne i forskningsformidling med vekt på audiovisuelle medier. 5 studiepoeng er selvvalgte emner og kan også tas ved andre institusjoner. Komiteen mener at fordelingen virker fornuftig.

NTNU bør imidlertid vurdere hvorvidt de bør utvide sin del av staben for at ansvaret for studiet ikke skal falle på for få personer, med den sårbarhet dette representerer. Da dette ansvaret ikke kun gjelder fagets emner, som ved NTNU trolig også involverer andre fagpersoner enn dem som står bak søknaden, men også veiledning av studiets kandidater, bør NTNU også synliggjøre sin veiledningskapasitet i forhold til ønsket om å ta ansvar for 15 stipendiater, for halvparten som hovedveiledere og den andre halvparten som biveiledere.

Konklusjon

Ja, det framgår tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvar for.

- NTNU bør imidlertid vurdere hvorvidt de bør utvide sin del av staben og synliggjøre sitt ansvar for fellesgraden.

7.4.2 Det skal foreligge tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet

Konsortiet sammen med ph.d-ledelsen har ansvar for faglig utvikling og kvalitetssikring av studiet. Dette er beskrevet nærmere i studiets kvalitetssikringsplan i vedlegg 3 til søknaden. Både HiL og NTNU har ph.d-studier fra før. Ved HiL er det opprettet et ph.d.-utvalg, hvor ph.d.-leder ved HiL for fellesgradsprogrammet er medlem av utvalget. Ved NTNU er det fakultetene som forvalter ph.d.-programmet. ph.d-utvalget ved HiL og HF-fakultetet ved NTNU har det overordnede ansvaret på sine respektive institusjoner for studiekvaliteten i ph.d-programmene. I tillegg har man opprettet et konsortium for fellesgraden (omtalt tidligere i rapporten). Det er opprettet en egen stilling som administrativ koordinator for konsortiet, og slik komiteen forsto det på institusjonsbesøket vil denne koordinatoren ha sitt sete ved HF-fakultet ved NTNU. I kvalitetsikringsplanen for programmet står det også at konsortiet skal sikre at kandidatene har tilnærmet like rettigheter og forpliktelser ved sine hjemmeinstitusjoner. Komiteen spurte på intervjuene hva som mentes med «tilnærmet like rettigheter», og fikk forståelsen av at enkelte detaljer vil være ulikt avhengig av hvor stipendiatene har sin hjemmeinstitusjon. Siden det også er viktig at stipendiatene har rettigheter som likner de øvrige stipendiatene ved sine respektive hjemmeinstitusjoner, for at det ikke skal oppstå a-lag og b-lag ved den enkelte institusjon, vurderer komiteen at begrunnelsen er god nok.

I tillegg har man en ph.d.-ledelse for fellesgraden med en faglig leder fra hver institusjon som også er representert i konsortiet, som har ansvar for å sikre den faglige kvaliteten og at stipendiatene deltar i et aktivt forskningsmiljø. Veiledernes ansvar er også regulert i kvalitetssystemet. Det gjennomføres jevnlig evalueringer, og kandidatene skriver en årlig framdriftsrapport. Ph.d-kandidatene har representasjon i ph.d-utvalget. Komiteen vurderer at de nevnte planer og rutiner på en tilfredsstillende måte ivaretar utvikling og kvalitetssikring av studiet.

Konklusjon

Ja, det foreligger tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet.

7.4.3 Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet

Vurdering

Studiets navn og emneportefølje samsvarer i all hovedsak med studiets læringsmål, og gir slik et inntrykk av en faglig helhet for studiet. Beskrivelsen av studiets kjerneområder og stabens faglige kompetanse framstår imidlertid ikke helt i tråd med studiets navn, læringsmål og obligatoriske kurs.

Konklusjon

Nei, studiets ulike deler utgjør ikke noen samlet helhet, siden det er for svak kopling mellom studiets tittel, de eksplisitt formulerte læringsmål og de obligatoriske delene av opplæringsdelen på den ene siden og studiets øvrige innhold på den andre siden.

- Søkerne MÅ etablere en sterkere kopling mellom studiets tittel, de eksplisitt formulerte læringsutbyttene og de obligatoriske delene av opplæringsdelen på den ene siden og studiets øvrige innhold på den andre siden.

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av studiet “Fellesgrad ph.d.-studium i de audiovisuelle mediernes estetikk (180 studiepoeng)” ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

7-3 3. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

7.4.3 Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

Ad. 7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Institusjonene må:

- * Dokumentere at det finnes flere potensielle fagpersoner ved NTNU som vil være involvert i studiet for slik å gjøre NTNU mindre sårbar som partner i fellesgraden og for å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.
- * Tydeliggjøre fagets profil slik at man kan klargjøre behovet for eventuelle suppleringer eller justeringer av staben som skal drive utdanningen.
- * Utrede den finansielle plattformen for 15 stipendiater grundigere, blant annet gjennom en plan for fordeling av KD-midler internt på hver av institusjonene.

Ad. 7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

- * Institusjonene må vurdere om de ønsker dette navnet, for i så fall å justere og presisere studiets profil slik denne beskrives generelt i søknaden og framkommer i beskrivelsen av studiets seks kjerneområder, eller om den vil endre tittelen til for eksempel ”Audiovisuelle Medier” og justere søknaden med hensyn til dette.
- * Institusjonene må, om man vil beholde den foreslåtte tittelen, redegjøre bedre for hvordan det estetiske ved de audiovisuelle mediene skal ha en særlig status framfor andre dimensjoner ved audiovisuelle medier.

Ad. 7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte.

- * Institusjonene må enten integrere kompetanse på kunst og litteratur i studiet eller fjerne de oppføringer av kompetanse på disse feltene i beskrivelsen av studiets læringsutbytte.
- * Institusjonene må også sørge for at det er et samsvar mellom den øvrige beskrivelsen av studiets læringsutbytte og studiets faglige profil.

Ad. 7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Studiet har ikke infrastruktur som er tilfredsstillende i forhold til studiets nivå, omfang og egenart.

- * HiL må avklare hvilke konkrete planer de har for arbeidsforhold for stipendiater. En skriftlig utredning om hvilke arealer som kan benyttes av stipendiater til fellesprogrammet, samt en forsikring om en viss kontinuitet i forhold til arbeidsplassene må foreligge. Resten av HiL sin infrastruktur framstår som tilfredsstillende.

Ad. 7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

- * Dersom søkerne ønsker å opprettholde et gjennomgående fokus på det estetiske ved audiovisuelle medier, må de tydeliggjøre hvordan fagmiljøet kan imøtekomme dette fokuset og sørge for å supplere den kompetansen som mangler

* Institusjonene må innskrive en tydeligere bevissthet omkring teknologiens rolle i fagfeltet, og skaffe tilveie relevant fagkompetanse på dette området.

* Institusjonene må ha en plan for å gjøre fagmiljøet mindre sårbart ved eventuelle permisjoner eller andre frafall i staben.

* Institusjonene må avklare hvordan NTNU vil stille seg ansvarlig (og mindre personavhengig) bak søknaden slik at dette kan fungere som en fellesgrad og ikke som en grad ved HiL som støttes faglig av visse personer ved NTNU.

Ad. 7.4.3 Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet.

* Institusjonene må etablere en langt sterkere og tydeligere kopling mellom studiets tittel, de eksplisitt formulerte læringsmål og de obligatoriske delene av opplæringsdelen på den ene siden og studiets øvrige innhold på den andre siden.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

Institusjonene bør:

- Lage en plan for økt forskningssamarbeid mellom NTNU og HiL på angjeldende fagområde for å øke potensialet for ekstern stipendiat-finansiering.
- Etablere et fond til dekning av ekstra driftsutgifter knyttet til fellesgraden.
- Vurdere muligheten av å åpne for å integrere en praktisk komponent i avhandlingsarbeidet og justere stabens faglige sammensetning i henhold til dette.
- Styrke rekrutteringsgrunnlaget ved å justere den faglige profilen i henhold til anbefalinger gitt i punkt 7-3
- Utvikle en plan for internasjonal rekruttering og tilrettelegging for utenlandske stipendiater.
- Tydelig kommunisere ulikhetene i den faglige profilen ved de vitenskapsteoretiske kursene som tilbys ved NTNU og HiL, avklare tilpasningen av 10-poengsurset i estetikk, tydeliggjøre hvorvidt litteratur og kunst skal inngå i estetikkurset eller ikke, og reflektere over hvorvidt det skal vurderes å åpne for flere selvvalgte studiepoeng i opplæringsdelen.
- Regelmessig vurdering av arbeids- og undervisningsformene og eventuelt en revidering av disse slik at de er hensiktsmessige for stipendiatenes opplæringsdel og relevante for avhandlingsarbeidet.
- Arbeide videre med å avklare omfang, innhold og undervisningsformer for det ikke-obligatoriske kurset i medieproduksjonsforskning.
- Vurdere muligheten av å integrere en praktisk komponent i avhandlingsarbeidet og revidere undervisnings- og veiledningsformer i henhold til dette.
- Vurdere om evalueringsformen på det ikke-obligatoriske kurset i medieproduksjonsforskning heller skulle være en forskningsrapport snarere enn et essay.

- Generelt vurdere muligheten for andre evalueringsformer på dette studiet enn det vitenskaplige essayet, da et knippe av evalueringsformer kan bidra til å stimulere til mer gjennomtenkte og fagspesifikke undervisningsformer og dessuten imøtekomme ulike studenter på en mer variert måte.
  - Vurdere om gradens vektlegging av praktisk medieproduksjon og mediepedagogikk burde reflekteres i eksamensformene. Dette kunne gjelde både for kurs innen opplæringsdelen og for avhandlingsarbeidet. Å åpne for praktisk medieproduksjon vil kunne profilere studiet. Ved å utforske hvordan mediepedagogikk også bedre kan reflekteres i eksamensformen vil man kunne tydeliggjøre den mediepedagogiske delen av gradens forskningsprofil.
  - Tydeliggjøre studiets profil og utvikle sitt potensial for å bli en spydspiss innen norsk forskning på audiovisuell mediepedagogikk og medieproduksjon.
  - Tydeliggjøre studiets relevans for kultursektoren og beslektede felt hvor man etterspør kompetanse på samtidskultur og samtidestetikk.
  - Undersøke muligheter for samarbeid med film og tv-avdelingene på ved HiL, for slik å framheve gradens mulige relevans for den praktiske mediebransjen.
  - Utrede og klargjøre hva som ligger i en estetisk profil og hvordan dette er sentralt for å etablere det foreslåtte studiet som et klart humanistisk alternativ. De tverrfaglige og historisk-komparative mulighetene som ble framsatt å finnes i estetikkbegrepet bør også fremheves tydeligere.
  - Tydeliggjøre implikasjonene av en digital virkelighet for fellesprogrammet. Intervjurunden tilsier at kunnskapen finnes der, men den kommer ikke klart nok fram i selve søknaden.
  - Vurdere (eller tydeliggjøre) om fagets seks kjerneområder og fagmiljøets samlede publikasjoner egentlig samsvarer med navnet De Audiovisuelle Mediers Estetikk. Komiteen oppfordrer søkeren til å harmonisere forholdet mellom studiets navn og læringsmål og studiets skisserte kjerneområder sett under ett.
  - Klargjøre for stipendiaten at vedkommende kan trekke på kompetanse fra begge institusjoner. Det kunne vært ønskelig med en informasjonsfolder om utvekslingsmuligheter og samarbeidsinstitusjoner som er tilgjengelig for stipendiaten, slik at stipendiaten ikke er fullstendig avhengig av kompetansen på sin hjemmeinstitusjon.
  - Legge fram en plan for hvordan stipendiatene ved fellesgraden skal samlokaliseres selv om de tilhører to hjemminstitusjoner
  - Framlegge en plan for hvordan stipendiatene ved HiL tilknyttet studiet skal kunne dra nytte av de internasjonale nettverk som fagmiljøet samlet sett har tilgang til, ikke minst gjennom en del av forskerne tilknyttet NTNU.
  - Understreke tydeligere hvordan fagmiljøets ulike nettverk vil kunne gi stipendiater en kjennskap til både den akademiske og den offentlige diskusjonen omkring film og medieproduksjon i Norge.
- Søke å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.
- Sikre seg mot at fellesgraden blir avhengig av særlig aktive nøkkelpersoner, hvis fravær ved f.eks. forskningspermisjon eller skifte av arbeid vil få negative konsekvenser for fellesgraden.

6 Institusjonens kommentar

Ad. 7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt. Institusjonene må:

* Dokumentere at det finnes flere potensielle fagpersoner ved NTNU som vil være involvert i studiet for slik å gjøre NTNU mindre sårbar som partner i fellesgraden og for å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.

Fellesgraden har hele tiden vært tenkt som et samarbeid mellom de angitte fagpersonene ved HiL og alle med relevant kompetanse ved film- og medieseksjonen ved Institutt for kunst- og medievitenskap ved NTNU. Flere fra NTNU enn de som eksplisitt ble nevnt i søknaden, har allerede fungert som veiledere for HiL-stipendiater. For å tydeliggjøre at ph.d.-programmet er et felles ansvar hvor hele NTNUs fagstab vil inngå, supplerer vi søknaden med 4 fagpersoner fra NTNU: Professor i visuell kultur Nina Lager Vestberg, professor i film/fjernsyn/video Kathrine Skretting, førsteamanuensis i visuell kommunikasjon Sara Brinch, professor i visuell kommunikasjon Aud Sissel Hoel. For en kort omtale av de enkelte, se vedlegg 1.

* Tydeliggjøre fagets profil slik at man kan klargjøre behovet for eventuelle suppleringer eller justeringer av staben som skal drive utdanningen.

For å tydeliggjøre utdanningens profil har valget falt på å endre navnet og opprettholde de kjerneområdene som er skissert i søknaden. Komitéen har ikke stilt spørsmål ved tydeligheten i beskrivelsen av disse fagfeltene eller bestridd deres relevans for studiet. Siden kjerneområdene har sitt utspring i, og er tett forbundet med den kompetansen som finnes i fagstaben som er beskrevet i søknaden, synes det ikke å være behov for supplerende kompetanse. Tydeliggjøringen av det omsøkte studiets profil finnes i punktet Ad. 7 – 2.1. og Ad. 7.4.3 og vedlegg 2 og 3.

* Utrede den finansielle plattformen for 15 stipendiater grundigere, blant annet gjennom en plan for fordeling av KD-midler internt på hver av institusjonene.

HiL disponerer i dag 21 KD-stipendiathjemler. Disse fordeles mellom HiLs to doktorgradsprogram, Barns og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) og Innovasjon i tjenesteyting - offentlig og privat sektor (INTOP). Det tenkes en fremtidig lik fordeling mellom disse to programmer og det nye *Audiovisuelle medier: fellesgrad mellom NTNU og HiL*. Allerede våren 2014 ble det avsatt to stipendiatstillinger til programmet, og disse aktiveres med godkjenning fra NOKUT.

Ved NTNU fordeles stipendiatstillingene fra KD utover i organisasjonen fra sentralt hold etter en egen fordelingsnøkkel. Antall stipendiatstillinger til det enkelte fakultet vil dermed variere noe fra år til år. Det er derfor vanskelig for Det humanistiske fakultet å garantere at et visst antall av stipendiatstillingene fra KD til NTNU vil tildeles fellesgraden. Fakultetet vil likestille fellesgraden med våre andre ph.d.-program når det gjelder tildeling av åpent utlyste stipendiatstillinger. Dette vil si at dersom de beste søkerne er tilknyttet audiovisuelle medier, er det disse som vil bli tilsatt. I tillegg vil fakultetet anse fellesgraden som en strategisk satsing, og fellesgraden vil kunne være aktuell som mottaker av stipendiatstillinger når fakultetet har tilgjengelige stipendiatstillinger som skal fordeles strategisk.

Det er en generell trend innen forskerutdanningen at man i større grad må satse eksternt når det gjelder finansiering og tilgang på ph.d.-kandidater.⁸ Både NTNU og HiL har lang erfaring på dette området og er proaktive når det gjelder å knytte til seg samarbeidspartnere eksternt. Vi vil her særlig trekke fram mulighetene som ligger i Forskningsrådets ordninger med nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. Som det framgår av søknaden har ph.d.-programmet i audiovisuelle medier høy arbeidslivsrelevans, og vi mener bl.a. disse ordningene vil være aktuelle for våre samarbeidspartnere. HiL ble nylig tildelt kontrakten for etablering og utvikling av et nasjonalt kunnskapssenter for kulturnæringene med oppstart 1. september 2014. Kontrakten er femårig med et totalt budsjett på 25 millioner NOK. Fagmiljøet ved seksjon for film- og fjernsynsvitenskap er en sentral part i senteret med ansvar for å utvikle av forskningsprosjekter. Senteret vil være en god plattform for strategisk videreutvikling av HiLs satsing på audiovisuelle medier, og danne grunnlag for eksternt finansierte ph.d.-kandidater gjennom NFR- og EU-prosjekter, men særlig gjennom nærings- og offentlig sektor – ph.d.

Det humanistiske fakultet, NTNU, har de senere år også knyttet til seg et økt antall internasjonale ph.d.-kandidater gjennom cotuelleavtaler med utenlandske institusjoner, bl.a. gjennom et samarbeid med University of Kent. Fakultetets kompetanse på dette området kan være nyttig for det nye ph.d.-programmet i forbindelse med en internasjonal profil og rekruttering.

Når det gjelder dekning av utgifter til reise mellom de to studiestedene, vil NTNU og HiL samarbeide om å opprette en egen finansieringsordning hvor ph.d.-kandidatene kan søke midler ved behov.⁹ Midlene vil være tilgjengelige for alle kandidater på programmet uavhengig av tilsetningsforhold og finansieringssituasjon. Behandling av søknadene vil normalt falle inn under administrativ koordinator sitt ansvarsområde.

Ad. 7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

* Institusjonene må vurdere om de ønsker dette navnet, for i så fall å justere og presisere studiets profil slik denne beskrives generelt i søknaden og framkommer i beskrivelsen av studiets seks kjerneområder, eller om den vil endre tittelen til for eksempel "Audiovisuelle Medier" og justere søknaden med hensyn til dette.

Estetikkbegrepet i ph.d-programmets tittel var i hovedsak ment som en indikasjon på en dreining mot en filmvitenskapelig snarere enn en medievitenskapelig plattform siden filmvitenskap vanligvis blir plassert i gruppen av estetiske fag sammen med f.eks. musikkvitenskap, litteraturvitenskap og dansevitenskap. I denne sammenheng ble det redegjort for estetikkbegrepets status innen film- og fjernsynsvitenskapen i et historisk perspektiv. I arbeidet med søknaden ble det imidlertid ikke ansett som ønskelig at estetikken skulle være det førende begrepet i samtlige av utdanningens kjerneområder av hensyn til ph.d.-programmets rekrutteringsevne og relevans for arbeidslivet. Dermed ble ikke estetikkbegrepet nevnt i beskrivelsen av samtlige kjerneområder. I diskusjonen etter NOKUT-besøket har dette synspunktet blitt opprettholdt etter en nøye vurdering. Den sakkyndige komitéens forslag om alternativt å gjøre estetikk til en gjennomgående dimensjon i samtlige kjerneområder blir dermed vurdert som en lite hensiktsmessig spissing av det omsøkte studiet. For å unngå den manglende

⁸ Ved ph.d.-programmet i estetiske fag ved NTNU er ca. 25 % av kandidatene finansiert av eksterne prosjektmidler, 45% er finansiert av KD og 30% er eksternt finansierte kandidater. Det er naturlig å forvente en noe tilnærmet lik fordeling innen ph.d.-programmet i audiovisuelle medier.

⁹ Ved HiL har kandidater som har brukt opp egne driftsmidler (35.000 i året) dessuten allerede anledning til å søke tilskudd fra FoU-utvalget. Stipendiater ved NTNU med 50.000,- i året i driftsmidler vil normalt ikke ha behov for ekstra støtte til disse reisene, men en behovsprøvd finansieringsordning vil vi sikre at den økonomiske belastningen ikke faller på ph.d.-kandidatene.

konsekvens mellom programmets tittel og innhold som den sakkyndige komiteen bemerker, er navnet på studiet dermed blitt forandret til *Audiovisuelle medier: Fellesgrad mellom NTNU og HiL*. Dette var et aktuelt navn allerede i forbindelse med søknadsskrivingen fordi det tydelig indikerer fagmiljøets særlige styrke innen film, fjernsyn og nye medier samtidig som det skiller det foreslåtte ph.d.-programmet fra de langt bredere orienterte mediefaglige utdanningsløpene ved UiO og UiB. Det nye navnet er også uproblematisk når det gjelder å favne programmets kjerneområder. Samtidig er det åpent nok til å omfatte en videreutvikling av studiet i tråd med den sakkyndige komitéens anbefalinger.

* Institusjonene må, om man vil beholde den foreslåtte tittelen, redegjøre bedre for hvordan det estetiske ved de audiovisuelle mediene skal ha en særlig status framfor andre dimensjoner ved audiovisuelle medier.

Ikke aktuelt, siden estetikk er tatt ut av studiets navn.

Ad. 7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte.

* Institusjonene må enten integrere kompetanse på kunst og litteratur i studiet eller fjerne de oppføringer av kompetanse på disse feltene i beskrivelsen av studiets læringsutbytte.

Kompetanse innen kunst og litteratur er fjernet fra studiets læringsutbytte. Se vedlegg 2.

Endringene følges opp i utformingen av vitnemålet.

* Institusjonene må også sørge for at det er et samsvar mellom den øvrige beskrivelsen av studiets læringsutbytte og studiets faglige profil.

Navnebyttet innebærer endringer når det gjelder ph.d.-studiets læringsutbytte. De nye angivelsene av læringsutbytte på alle studiets deler finnes i vedlegg 3.

Ad. 7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Studiet har ikke infrastruktur som er tilfredsstillende i forhold til studiets nivå, omfang og egenart.

* HiL må avklare hvilke konkrete planer de har for arbeidsforhold for stipendiater. En skriftlig utredning om hvilke arealer som kan benyttes av stipendiater til fellesprogrammet, samt en forsikring om en viss kontinuitet i forhold til arbeidsplassene må foreligge. Resten av HiL sin infrastruktur framstår som tilfredsstillende.

I dag har HiL 8 kontorplasser til disposisjon til stipendiater tilknyttet de audiovisuelle mediene. Disse ligger like ved fagstabens kontorer og er av en størrelse slik at de med letthet kan romme to arbeidsplasser. HiL disponerer dermed i alt 16 kontorplasser. Dette burde være i overkant av behovet siden mange stipendiater foretar lengre reiser og utenlandsopphold slik at enkelte kontorer alltid vil stå

tomme. Behovet for å dele kontor vil dermed være begrenset. Høgskolen arbeider videre med å få realisert et forskningsbygg på campus, noe som vil øke arealene til kontorarbeidsplasser med anslagsvis 3000 kvm. Dette bygget vil tidligst kunne realiseres i 2017 eller 2018, slik at det parallelt arbeides med å skaffe midlertidige lokaler i påvente av det nye bygget. På bakgrunn av styrevedtak (juni 2014 sak 35/14) har dette arbeidet startet opp slik at arealene kan tas i bruk senest fra våren 2015.

Ad. 7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

* Dersom søkerne ønsker å opprettholde et gjennomgående fokus på det estetiske ved audiovisuelle medier, må de tydeliggjøre hvordan fagmiljøet kan imøtekomme dette fokuset og sørge for å supplere den kompetansen som mangler.

Dette punktet ikke relevant. Se Ad. 7-2 1.

* Institusjonene må innskrive en tydeligere bevissthet omkring teknologiens rolle i fagfeltet, og skaffe tilveie relevant fagkompetanse på dette området.

De aktuelle fagmiljøene ved NTNU og HiL har lang erfaring med å se hvordan ulike teknologiske aspekter er helt avgjørende for produksjon og resepsjon av medieuttrykk. Begge fagmiljøene har arbeidet med teknologiske spørsmål i bred forstand, med særlig fokus på de audiovisuelle teknologiers implementering i medieinstitusjoner og i samfunnslivet generelt. Eksempler er arbeider omkring filmhistorie og filmproduksjon av Diesen, Helseth, Engelstad, Birkvad, Sørensen, Iversen og Brinch. Når det gjelder fjernsynsteknologiens produksjonsbetingelser og samfunnsrolle, kan arbeidene til Puijk og Bakøy trekkes fram. Fagmiljøet har også en omfattende forskningsvirksomhet knyttet til nye medier: Forskningen til det mediepedagogiske miljøet (Nordkvelle, Fritze, Haugsbakk) har i de senere år hatt nye teknologiske plattformer for utdanning samt digital storytelling som særlige interessefelter. Puijk har studert fjernsynets anvendelse av nettet i forbindelse med - og i forlengelsen av - det NFR-finansiert forskningsprosjekt TIDE. Dette prosjektet omfattet flere stipendiater som studerte konvergens mellom audiovisuelle plattformer, barn og unges bruk av nettet samt anvendelser av nettet i en fjernsynsjournalistisk kontekst. Senere har HiL hatt stipendiater som har fokusert på dokumentarfilm på nett, og film- og fjernsynsbransjens anvendelse av nye medier i et innovasjonsperspektiv (under arbeid). Videre har fagmiljøet kompetanse innen spill (Brinch), multimedialitet (Sørensen) i tillegg til flere publikasjoner angående film på nett, YouTube og fototeknologi (Iversen, Bakøy, Brinch, Lager Vestberg). I forskning og undervisning omkring de audiovisuelle tekstene har dessuten de audiovisuelle teknologienes ulike virkemidler som lyd, lys, klipp, kinematografi og narrasjon hatt en privilegert posisjon i fagmiljøene. Dette gjelder historiske endringer i anvendelsen av disse virkemidlene i tråd med teknologiske nyvinninger, samt hvordan disse virkemidlene bidrar til å forme vår emosjonelle opplevelse av, og forståelse for, de ulike tekstene. Det finnes også en betydelig fagkompetanse innen lyd og musikk i tilknytning til de audiovisuelle mediene (Helseth, Iversen). Med dette kan man konkludere med at forskningen til det omsøkte studiets fagmiljø er direkte og utvetydig knyttet til de audiovisuelle teknologienes samfunnsmessighet og uttryksdimensjon. Samtlige av miljøenes forskningspublikasjoner bidrar til økt forståelse av disse aspektene ved film, fjernsyn og nye medier. Miljøet har dessuten en omfattende publikasjonsliste når det gjelder nye medier, og er dessuten selv aktive på nettet med et nettbasert tidsskrift, blogger, flere nettstudier og tilstedeværelse på sosiale medier. Dette skulle tilsi at de to

fagmiljøene på nåværende tidspunkt har tilstrekkelig bevissthet og kompetanse omkring teknologiens rolle i fagfeltet. Ved nyansettelser vil imidlertid kompetanse innen nye medier bli prioritert på grunn av nettets stadige sterkere posisjon i vår medievirkelighet.

* Institusjonene må ha en plan for å gjøre fagmiljøet mindre sårbart ved eventuelle permisjoner eller andre frafall i staben.

Med fire nye personer fra NTNU vil staben bestå av i alt 17 personer – de fleste med professorkompetanse. Disse skal betjene ca. 15 ph.d.-studenter. Dette skulle tilsi et svært robust fagmiljø. Flere av fagpersonene har dessuten overlappende kompetanse og kan tre inn for hverandre ved sykdom eller annet fravær. Ved lengre permisjoner eller frafall vil det være aktuelt med vikarer og nytilsetninger etter vanlige rutiner.

* Institusjonene må avklare hvordan NTNU vil stille seg ansvarlig (og mindre personavhengig) bak søknaden slik at dette kan fungere som en fellesgrad og ikke som en grad ved HiL som støttes faglig av visse personer ved NTNU.

Ved NTNU har ytterligere fire fagpersoner gitt sin tilslutning til å være en del av det omsøkte studiet. Med dette deltar i alt 7 fagpersoner fra NTNU og 10 fra HiL. Dette skulle sørge for bedre balanse mellom de to miljøene.

Ad. 7.4.3 Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet.

* Institusjonene må etablere en langt sterkere og tydeligere kopling mellom studiets tittel, de eksplisitt formulerte læringsmål og de obligatoriske delene av opplæringsdelen på den ene siden og studiets øvrige innhold på den andre siden.

Studiets tittel har som nevnt blitt endret til *Audiovisuelle medier: Fellesgrad mellom NTNU og HiL*. De overordnede læringsmålene er endret i henhold til dette slik at det dannes en tydelig kopling mellom tittel og læringsmål. Vedlegg 3 viser til den tette koblingen mellom de overordnede læringsmålene og læringsmålene til studiets obligatoriske deler. Her er også studiets ikke-obligatoriske kurs omtalt.

Selv om ordet estetikk er fjernet fra tittelen, opprettholdes emnet ESTET 8880 som en del av studiet. ESTET 8880 er et bredt orientert emne som i hovedsak er innrettet mot å fremme kandidatenes avhandlingsarbeid. De velger sentrale teoretiske forskningsbidrag med relevans for egen forskning, og diskuterer i den forbindelse tekstenes spissing av problemstilling, retorikk og tilknytning til eget prosjekt. Kandidatene som deltar på det omsøkte studiet får dermed rikelig anledning til å skaffe seg kritisk innsikt i teoridannelser på fagområdet audiovisuelle medier, samtidig som de blir kjent med kjernetekster innen beslektede fag. Dette tilrettelegger for tverrfaglighet og nytenkning. De to vitenskapsteoretiske emnene har som den sakkyndige komiteen bemerker, en noe forskjellig innretning. Dette er man klar over, og vil anbefale de kursene som imøtekommer kandidatenes behov på grunnlag av innretningen til prosjektene deres og deres tidligere vitenskapsteoretiske kompetanse.

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

Ad. 7-1 2. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Institusjonene må:

* Dokumentere at det finnes flere potensielle fagpersoner ved NTNU som vil være involvert i studiet for slik å gjøre NTNU mindre sårbar som partner i fellesgraden og for å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene mht fagmiljøet som skal drive utdanningen.

* Tydeliggjøre fagets profil slik at man kan klargjøre behovet for eventuelle suppleringer eller justeringer av staben som skal drive utdanningen.

* Utrede den finansielle plattformen for 15 stipendiater grundigere, blant annet gjennom en plan for fordeling av KD-midler internt på hver av institusjonene.

Vurdering

Søkerne har supplert søknaden med fire nye fagpersoner fra NTNU for å oppnå en bedre balanse mellom de to institusjonene og for å styrke fagområder som komiteen har etterspurt.

De har også tydeliggjort fagets profil ved å endre navnet på phd-programmet. Komiteen vil likevel råde søkerne til ytterlig å tydeliggjøre hvordan kulturelle og historiske perspektiver på relevant medieteknologi inngår som en nødvendig kompetanse innenfor fagets profil.

Når det gjelder planene for finansiering av en robust stipendiatgruppe, har søkerne i sin kommentar innskrevet visse forpliktelser mht. fordeling av KD-hjemler, samt godtgjort mulighetene for å finansiere stipendiater gjennom eksterne midler.

Totalt anser komiteen at søkerens redegjørelse er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

- Høgskolen bør tydeliggjøre hvordan kulturelle og historiske perspektiver på relevant medieteknologi inngår som en nødvendig kompetanse innenfor fagets profil.

Ad. 7-2 1. Studiet skal ha et dekkende navn.

* Institusjonene må vurdere om de ønsker dette navnet, for i så fall å justere og presisere studiets profil slik denne beskrives generelt i søknaden og framkommer i beskrivelsen av studiets seks kjerneområder, eller om den vil endre tittelen til for eksempel "Audiovisuelle Medier" og justere søknaden med hensyn til dette.

* Institusjonene må, om man vil beholde den foreslåtte tittelen, redegjøre bedre for hvordan det estetiske ved de audiovisuelle mediene skal ha en særlig status framfor andre dimensjoner ved audiovisuelle medier.

Vurdering

Søkerne har etterfulgt komiteens råd om å enten endre phd-programmets navn eller programmets faglige utforming, og bestemt at de vil nå kalle programmet «Audiovisuelle medier. Fellesgrad mellom NTNU og HiL». Dermed stemmer navnet, etter komiteens mening, bedre overens med programmets kjerneområder og generelle profil.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Ad. 7-2 2. Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte.

* Institusjonene må enten integrere kompetanse på kunst og litteratur i studiet eller fjerne de oppføringer av kompetanse på disse feltene i beskrivelsen av studiets læringsutbytte.

* Institusjonene må også sørge for at det er et samsvar mellom den øvrige beskrivelsen av studiets læringsutbytte og studiets faglige profil.

Vurdering

Siden søkerne har endret programmets navn, er ikke disse punktene lenger problematiske. Komiteen finner derfor søkerens redegjørelse tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Ad. 7-2 9. Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

* HiL må avklare hvilke konkrete planer de har for arbeidsforhold for stipendiater. En skriftlig utredning om hvilke arealer som kan benyttes av stipendiater til fellesprogrammet, samt en forsikring om en viss kontinuitet i forhold til arbeidsplassene må foreligge. Resten av HiL sin infrastruktur framstår som tilfredsstillende.

Vurdering

Søkerne har i sin redegjørelse opplyst om at 8 kontorer med inntil 16 kontorplasser stilles til disposisjon til stipendiater ved det omsøkte phd-programmet. I tillegg foreligger det planer om bygging av et nytt forskningsbygg med ytterligere kontorplasser og annen infrastruktur. Komiteen finner dermed søkerens redegjørelse tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Ad. 7-3 1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

* Dersom søkerne ønsker å opprettholde et gjennomgående fokus på det estetiske ved audiovisuelle medier, må de tydeliggjøre hvordan fagmiljøet kan imøtekomme dette fokuset og sørge for å supplere den kompetansen som mangler

* Institusjonene må innskrive en tydeligere bevissthet omkring teknologiens rolle i fagfeltet, og skaffe tilveie relevant fagkompetanse på dette området.

* Institusjonene må ha en plan for å gjøre fagmiljøet mindre sårbart ved eventuelle permisjoner eller andre frafall i staben.

* Institusjonene må avklare hvordan NTNU vil stille seg ansvarlig (og mindre personavhengig) bak søknaden slik at dette kan fungere som en fellesgrad og ikke som en grad ved HiL som støttes faglig av visse personer ved NTNU.

Vurdering

Søkerne påpeker at det første punktet ikke lenger er relevant, siden navnet på studiet er endret. Det er komiteen enig i.

Til det andre punktet redegjør søkerne for fagmiljøets kompetanser og publikasjoner knyttet til teknologiens rolle i fagfeltet. Her kommer det fram nye opplysninger som bedre dokumenterer fagmiljøets bevissthet og faglige engasjement rundt denne tematikken.

Med de fire nye fagpersonene fra NTNU knyttet til programmet, redegjør søkerne også for hvordan sårbarhet ved permisjoner og liknende kan minimaliseres. Den utvidede fagstabens bidrar også til at spørsmålet knyttet til NTNUs rolle i fellesgraden er tilfredsstillende besvart.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Ad. 7.4.3 Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbytte for studiet.

* Institusjonene må etablere en langt sterkere og tydeligere kopling mellom studiets tittel, de eksplisitt formulerte læringsmål og de obligatoriske delene av opplæringsdelen på den ene siden og studiets øvrige innhold på den andre siden.

Vurdering

Søkerne har i sin redegjørelse påpekt at både tittel og læringsmål er endret slik at programmet som helhet er blitt mer koherent. Selv om «estetikk» er fjernet fra tittelen, ønsker de imidlertid å beholde det estetikk-orienterte vitenskapsteorikurset ESTET 8880 som en del av programmet. Siden kandidatene kan velge mellom dette kurset og et faglig bredere kurs gitt ved HiL, oppfatter ikke komiteen at dette er problematisk. Komiteen anser dermed søkernes redegjørelse som tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

8 Komiteens endelige konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, institusjonsbesøk og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av Ph.d.-studium i audiovisuelle medier ved Høgskolen i Lillehammer (HiL) og Norges naturvitenskapelige universitet (NTNU).

9 Vedtak

Ph.d.-studium i audiovisuelle medier (fellesgrad) ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU tilfredsstiller kravene til akkreditering av studier, jf §§ 7.1 – 7.4. i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) av 28. februar 2013.

Ph.d- studium i audiovisuelle medier (fellesgrad) ved Høgskolen i Lillehammer og NTNU akkrediteres.

10 Dokumentasjon

Journalnummer 13/392-8 Revidert søknad - Høgskolen i Lillehammer og NTNU - søknad om akkreditering av ph.d.-studium i de audiovisuelle mediernes estetikk (fellesgrad).

Journalnummer 13/332-22 Kommentarer til sakkyndig rapport - Høgskolen i Lillehammer og NTNU - søknad om akkreditering av ph.d.-studium i de audiovisuelle mediernes estetikk

11 Presentasjon av sakkyndig komité

Professor Liv Hausken, Universitetet i Oslo (komitéleder)

Hausken er professor ved Universitetet i Oslo og leder for forskningsområdet medieestetikk ved Institutt for medier og kommunikasjon. Hun er dr.art. fra Universitetet i Bergen med en

doktoravhandling om moderne tidserfaring utforsket gjennom studier av fototeori, fortelle teori og stillbildefilm. Forskningsmessig arbeider hun nå særlig innen det tverrfaglige feltet som kalles medieestetikk og som retter oppmerksomheten mot forholdet mellom teknologi, estetikk (persepsjon) og mediering.

Hausken er leder for forskningsgruppen *Media Aesthetics* og samarbeidsprosjektet "Imag(in)ing Technologies: Media Aesthetics, Instrumental Imagining and the Arts" ved det samme instituttet. Hun har erfaring fra flere internasjonale forskningsprosjekter, som blant annet det svenske forskningsprosjektet *Media Aesthetic Pedagogy* ved Universitetet i Malmö, Sverige, og i det internasjonale, tverrfaglige forskningsprosjektet *Imag(in)ing the Nano-scale: Interactions between Science, Media, and Art*, delfinansiert av Universitetet i Bergen (Senter for vitenskapsteori).

Hausken underviser og veileder studenter på alle nivåer (fra bachelor til master og ph.d.) innen medievitenskap, med særlig vekt på tekstteori/ tekstanalyse og medieestetikk, samt film, humanistisk vitenskapsteori, og prosjektutvikling og akademisk skriving. Hun har som hovedveileder veiledet fire kandidater frem til disputas, og er per i dag hovedveileder for tre doktorgradskandidater. Videre er hun biveileder for en doktorgradskandidat ved Universitetet i Bergen og starter opp som hovedveileder for en kandidat ved Universitetet i Oslo fra januar 2014. Hausken har også sittet i flere bedømmelseskomiteer.

Professor Göran Du Rees, Akademin Valand, Sverige

Du Rees har vært professor og kunstnerisk leder for filmutdanningen ved Høgskolan for fotografi og film, Göteborgs Universitet siden 2002. Fra 2005 het skolen Filmhögskolan, Göteborgs Universitet, men har skiftet navn og heter i dag Akademin Valand. Du Rees er nå seniorprofessor ved samme institusjon på deltid. Du Rees holder nå på med å avslutte forskningsprosjektet - "Blicken på Kopparmärta", som er finansiert av Vetenskapsrådet (Det Svenske Forskningsrådet), og som handler om å undersøke og prøve ut filmbegrep i den kanskje største forandringen som har skjedd innen media - det digitale paradigmeskiftet. Problemstillingen tar for seg på hvilken måte vi i dag kan snakke om «bilde» og «film», og spør om de tradisjonelle begrepene fortsatt er gyldige i en digital tidsalder. Professor Du Rees kunstneriske filmkarriere er også omfattende. Han har laget et tjuetalls kortfilmer og dokumentarfilmer, seks langfilmer som blant annet "S/Y Glädjen" etter en roman av Inger Alfvén, samt den personlige og eksperimentelle filmen "Tag Ditt Liv". Flera filmer har blitt vist på Cannes, Berlin og Moskvas filmfestivaler. Du Rees har under hele sin karriere vært filmpolitisk aktiv, blant annet som formann i Teaterförbundets Filmavdelning, som viseformann i Teaterförbundet, og han har også vært med å starte FilmCentrum och Folkets Bio.

Du Rees har overordnet emneansvar for film ved institusjonen både på bachelor-, master-, og ph.d.-nivå. Han er også hovedveileder for tre doktorgradskandidater innen film, to stipendiater ved Akademin Valand og en ved Stockholms Konstnärliga Högskola.

Professor Martin Engebretsen, Universitetet i Agder

Engebretsen er dr. art fra Universitetet i Bergen (2001). Hans doktoravhandling har tittelen *Nyheten som hypertekst. Tekstuelle aspekter ved møtet mellom en gammel sjanger og ny teknologi*. Han er professor ved Institutt for nordisk og mediefag, Universitetet i Agder siden 2007, og har jobbet som

førsteamanuensis/amanuensis samme sted fra 1992. Engebretsen har også hatt bistilling ved Mediehøgskolen Gimlekollen på journalistutdanningen fra 2002 til 2007, og har også erfaring som journalist fra Fædrelandsvennen (1988-1992).

Engebretsens forskningsinteresser er innenfor tekst- og diskursanalyse, hypertekst og multimedia, nettbasert kommunikasjon, journalistikk og retorikk. Frem til 2011 var han involvert i et forskningsprosjekt i multimodalitet, sjanger og design. Prosjektet studerte hvordan mennesker kommuniserer gjennom komplekse, multimodale tekster – brukt på ulike typer medier, og benyttet i ulike typer sosiale kontekster. Han har siden sittet i ledergruppa for prosjektet «Multimodalitet og kulturendring», som er utpekt av UiA som ett av tre satsingsområder for forskning 2010-2015. I dette prosjektet leder han en gruppe som arbeider med multimodale ytringsformer i kontekster preget av kulturmøter.

Engebretsen har vært koordinator for både bachelorstudiet i kommunikasjon og masterstudiet i samfunnskommunikasjon i en årrekke og har sittet i Ph.d.-utvalget ved fakultetet i fire-fem år. Han underviser innenfor språk- og tekstteori/analyse, kommunikasjons- og medieteori/analyse, hypertekst og digitale medier, samt nettjournalistikk. Han underviser på alle nivåer fra bachelor til forskerkurs. Han har vært hovedveileder for tre doktorgradsstipendiater og også vært biveileder for et prosjekt tilknyttet doktorgradsprogrammet ved Universitetet i Stavanger. Videre har Engebretsen sittet i flere bedømmelseskomiteer.

Stipendiat Tonje Haugland Sørensen, Universitetet i Bergen

Haugland Sørensen har siden 2009 vært ansatt ved Universitet i Bergen som stipendiat og har en cand. philol grad i kunsthistorie. Hun skriver på en avhandling med fokus på norsk film og erindringen om andre verdenskrig. Avhandlingen er i avslutningsfasen og skal leveres innen februar 2014. Ved siden av avhandlingsarbeidet har hun jobbet med å arrangere en konferanse for Nomadikon, samt vært aktiv i et utvalg råd og styrer. Hennes faglige interesser spenner seg fra film til maleri, arkitektur og foto. Hun har et særlig fokus på moderne historie i sin forskning, fra 1800-tallet og frem til nå.